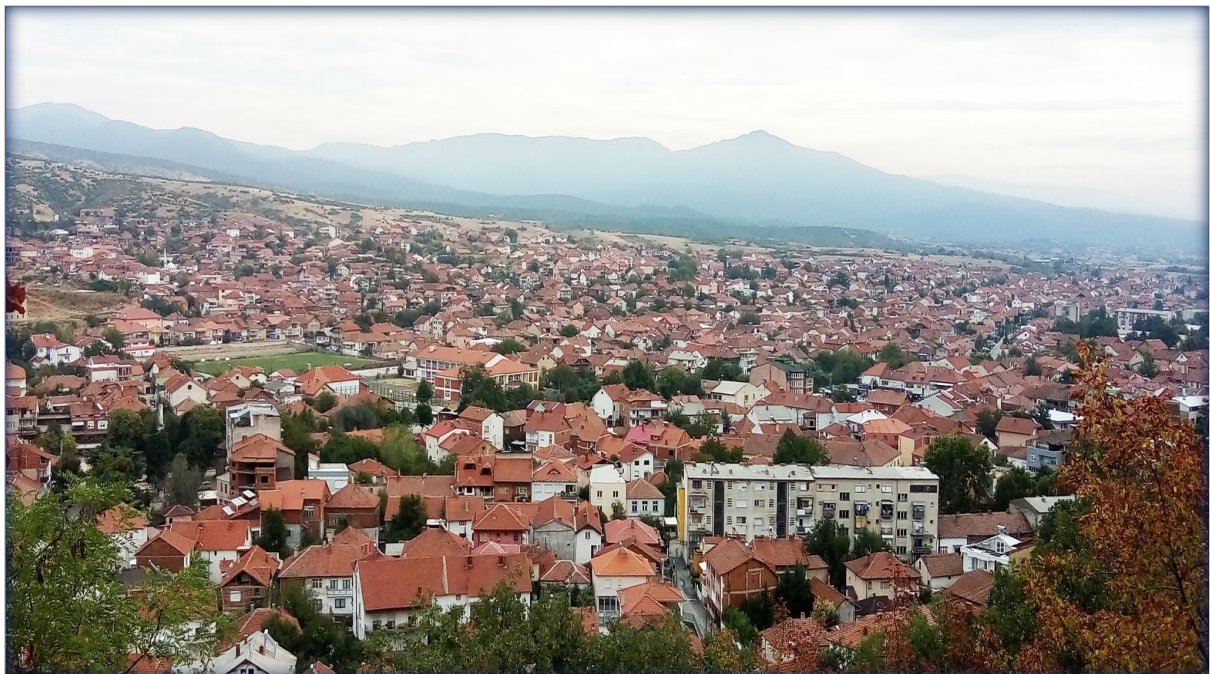

Врз основа на член 36, став 1, точка 1,а во врска со член 22,став 1,точка 13, од Законот за локална самоуправа („Службен весник на РМ“ бр.5/2002) и член21, став 1, точка 43, а во врска со член 12, од Статутот на Општина Радовиш („Службен гласник на Општина Радовиш“ бр.07-765/1 од 15.10.2002 год)Советот на Општина Радовиш на XXXVII седницата одржана на ден 30.10.2023 година, донесе:

УРБАНИСТИЧКА РЕВИЗИЈА ЗА ОПШТИНА РАДОВИШ

Јули,2023

1. РЕГИОНАЛНОТО ОПКРУЖУВАЊЕ	3
2. УРБАНИСТИЧКА ПОСТАВЕНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ОПШТИНАТА	10
3. ТРЕНДОВИ И ПРОЕКЦИИ НА НАСЕЛЕНИЕТО	18
4. ОПШТИНСКА ЕКОНОМИЈА	23
5. ОПШТИНСКИ УСЛУГИ, СРЕДСТВА, ОДРЖУВАЊЕ	29
6. НЕДОСТАТОЦИ И ПОТРЕБИ	43
7. ПРОЕКТИ ЗА УРБАН РАЗВОЈ, СКОРЕШНИ И ИДНИ ПРОЕКТИ	45
8. ПРЕДЛОЖЕНИ ПРОЕКТИ, ИЗБОР, КОНСУЛТАЦИИ	50
9. ПЈИ АЛОКАЦИЈА И РАСПОРЕД НА ИНВЕСТИЦИИ	58

1. РЕГИОНАЛНОТО ОПКРУЖУВАЊЕ

Општината во регионалното опкружување

Градот Радовиш за првпат се споменува во 1019 г. во Грамотата на византискиот цар Василиј II, а така се викала и средновековната жупа, што покажува дека градската функција потекнува од средниот век. Во тоа време Радовиш претставувал значаен регионален трговско-занаемски и рударски центар.

Радовиш е лоциран во југоисточниот дел на територијата на Република С. Македонија и е втор по големина град во Југоисточниот регион, сместен во подножјето на планината Плачковица и северниот дел на Струмичко-Радовишката котлина. Магистралниот пат М6 Штип - Радовиш - Струмица претставува главна врска на градот.

Територијата на Југоисточниот регион се простира помеѓу планинскиот масив на север и североисток со Плачковица, на југоисток со Струмичко Поле, југозапад со пл. Смрдеш и северозапад со клисурата на Маденска река.

Слика 1: Општина Радовиш

Слика 2: Населени места во Општината

Југоисточниот регион е еден од осумте статистички и плански региони на Р.С.Македонија. Овој регион се наоѓа во југоисточниот дел на државата и се граничи со Бугарија на исток и Грција на југ и внатрешно

со Вардарскиот и Источниот регион. Регионот ги опфаќа Струмичко-Радовишката и Гевгелиско-Валандовската котлина, односно сливното подрачје на Струмичката река и долното сливно подрачје на реката Вардар. Неговата површина е 2835 квадратни километри или 10,9 проценти од територијата на Република С.Македонија.

Го сочинуваат вкупно 10 општини: Општина Богданци, Општина Босилово, Општина Валандово, Општина Василево, Општина Гевгелија, Општина Дојран, Општина Конче, Општина Ново Село, Општина Радовиш и Општина Струмица, со вкупен број од 148 387 жители и густина на населеност од 54,2 жители на км².

Регионалната економија и границите на околината на општината

Регионалната политика станува се поважна во социоекономскиот развој на државата. Главна цел на регионалната политика е намалување на разликите во природните, економските, демографските, социјалните и инфраструктурните карактеристики на општините во државата.

Основни податоци за Југоисточен регион	
Број на општини	10
Број на населени места	188
Вкупно население, Попис 2021	148 387
Густина на населението, Попис 2021	54.2
Вкупен број на домаќинства, Попис 2021	52 537
Просечен број на членови по домаќинство, Попис 2021	2.8
Вкупен број на станови, 2021	74 588
Живородени, 2021	1 283
Умрени, 2021	2 483
Природен прираст, 2021	-1 200
Доселени од други држави, 2021	131
Отселени во други држави, 2021	100
Стапка на активност, 2021	64.7
Стапка на вработеност, 2021	62.3
Стапка на невработеност, 2021	3.8
Просечна исплатена бруто-плата по вработен, 2021	34 160
Просечна исплатена нето-плата по вработен, 2021	22 961
Број на основни училишта, 2021/2022	117
Број на средни училишта, 2021/2022	8
Запишани ученици во основното образование, 2021/2022	13 758
Запишани ученици во средното образование, 2021/2022	4 559
Број на дипломирани студенти, 2021	369
Број на активни деловни субјекти, 2021	5 813
Број на новосоздадени претпријатија, 2019	371
Број на згаснати претпријатија, 2019	411
Број на згаснати претпријатија, 2018	418
БДП по жител, 2020	339 868
Број на легла, 2021	6 727
Број на туристи, 2021	121 687
Број на ноќевања, 2021	458 289
Број на изградени станови, 2021	464
Вредност на извршените градежни работи, 2021, во илјади денари	2 999 687
Број на издадени одобренија за градење, 2021	399

Поради специфичната географска и топографска положба Југоисточниот регион го карактеризираат долги топли лета со високо среднодневни температури и намалено годишно количество врнежи, намалени зимски температури и појава на ветрови од сите правци. Со околу 230 сончеви денови годишно овој регион е најсончев во земјата.

Ваквите климатски услови се поволни за развој на земјоделството. Квалитетното и обемно производство на раноградинарски култури, свеж зеленчук и овошје, како и индустриски земјоделски култури, овозможува развој на конзервно-преработувачката индустрија на земјоделски производи, по што овој регион е препознатлив.

Југоисточниот регион располага со 115.247 (ха) земјоделска површина со вкупна обработлива површина од 60.473 (ха). Земјоделската површина во Југоисточниот регион изнесува 9.14% од вкупната земјоделска површина во Република С. Македонија. Според површините пак под лозја, Југоисточниот регион со 6.137 (ха), односно 25,8%, се наоѓа на второ место после Вардарскиот регион.

Други значајни сектори се текстилната индустрија, тутунската, градежништвото, угостителството и трговијата. Иако доминира индустријата, со исклучително динамичниот раст сè позначајно учество имаат услугите, градежништвото и земјоделството. Во овој регион се креираат најголем број нови работни места чиј генератор се градежништвото, услугите и индустријата.

Во последните години е забележлив тренд на пораст на туризмот како стопанска гранка, претставен преку зголемувањето на бројот на сместувачките капацитети, туристите и ноќевањата во регионот. Ова најмногу се должи на ревитализацијата и искористувањето на Дојранското Езеро како туристички потенцијал, како и на големиот број историски локалитети и објекти.

Според бројот на легла Југоисточниот регион се наоѓа на четврто место после Југозападниот, Пелагонискиот и Скопскиот регион со 6.727 легла, а со 458.289 ноќевања учествува со 19,8 % во вкупниот број на ноќевања во Република С. Македонија.

Овој регион е богат и со природни ресурси. Микро-регионот Радовиш и Конче се карактеризира со наоѓалишта на минерални неметални сировини како што се кварцот и глината. Од минералните метални сировини, во општина Радовиш се среќаваат железо и цинкова руда, бакар, злато, сребро, хром, ураниум, а во општина Конче се среќаваат варовник, мермери бакар. Во Струмичкиот микрорегион, рудникот за експлоатација на фелдспад „Хамзали“, е од натриски карактер и е единствен во Република С. Македонија и на Балканот. Рудникот за експлоатација на CaCO_3 „Мемешли“ е наоѓалиште кое во основа претставува мермеризиран варовник, и е едно од ретките во Република С. Македонија. Испитувања се вршат на планината Огражден во непосредна близина на

населеното место Иловица, каде постојат индикации за потенцијални наоѓалишта на руда (бакар и злато).

Регионот исто така располага и со термоминерален хидропотенцијал. На околу 12 км југоисточно од градот Струмица, под планината Беласица се наоѓаат термоминералните извори на Бања Банско. Од вкупно пет термоминерални извори, само еден и тоа најголемиот, е стручно каптиран. Останатите четири слободно се изливаат без посебна каптажа.

Од водените ресурси со кои располага Југоисточниот регион можат да се издвојат Смоларскиот водопад со височина од 39,5 метри и Колешинскиот водопад со височина од 15 м, и двата во Општина Ново Село. Исто така, регионот располага и со повеќе вештачки езера меѓу кои „Мантово“ во општина Конче, „Турија“ и „Водоча“ во Општина Струмица и „Паљурци“ во Општина Богданци.

Природното Дојранско Езеро во Општина Дојран пак е едно од најубавите природни ресурси во нашата земја.

Преку искористување на своите предности, надминување на слабите страни и искористување на можностите Југоисточниот регион продолжува да се развива во регион кој е посакуван за живеење и инвестирање.

Карактеристично за регионот е тоа што во 2021 година стапката на вработеност беше највисока во однос на останатите региони и изнесуваше 62.3.

Просечна исплатена бруто-плата по вработен, 2021 година	
Просечна исплатена бруто-плата, во денари	34 160
Земјоделство, шумарство и рибарство	30 297
Преработувачка индустрија	30 369
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	29 827
Градежништво	33 091
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	32 870
Транспорт и складирање	28 933
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	25 573
Информации и комуникации	58 846
Финансиски дејности и дејности на осигурување	56 569
Стручни, научни и технички дејности	34 389
Административни и помошни услужни Дејности	32 474
Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	40 287
Образование	38 494
Дејности на здравствена и социјална заштита	41 659
Уметност, забава и рекреација	36 051

Од аспект на развиеност на патната мрежа, сите плански региони се релативно добро покриени со магистрални и регионални патишта.

Развиеноста на магистралната и регионалната патна мрежа е особено добра, односно само уште мал број на патни правци не се изградени. Меѓутоа, квалитетот на постојната магистрална и регионална патна мрежа е доста различен. Поради фокусираноста на развојот на патните правци кои припаѓаат на

европските коридори, дел од магистралните и регионалните правци се во лоша состојба и не овозможуваат соодветно поврзување на некои од регионалните центри со главните сообраќајници. Со исклучок на Скопскиот, Вардарскиот и Полошкиот плански регион, во сите други региони состојбата на поголемиот дел од главните магистрални и регионални правци не е во согласност не само со барањата за економски развој, туку и со стандардите за безбедно одвивање на сообраќајот. Неколку делници на магистралните патишта се во исклучително лоша состојба и тоа пред сè поради фактот дека се изградени пред 30-40 години и не се соодветно одржувани и навремено реконструирани.

Во однос на патната мрежа - Југоисточниот регион располага со најмала должина на локална патна мрежа од 778 км во однос на Полошкиот регион кој располага со локална патна мрежа од 1.595 км. Југоисточниот регион има поволна географска локација- близина на границата со две земји членки на ЕУ (Република Бугарија и Република Грција).

Патната мрежа во регионот е просечно развиена, а состојбата на дел од магистралните патишта и дел од регионалните патишта е оценета како лоша. Составот на локалната патна мрежа е лоша поради слабите инвестиции и недостатокот на финансиски средства.

Во прегледот подолу се наведени сите патишта што се наоѓаат во Југоисточниот регион.

Табела 3.3. А – Патишта (автопатишта, експресни патишта, магистрални патишта)

Ред. бр. No.	Ознака Name	Релација Route
1	A1	Граница со Р. Србија (ГП „Табановце“)–Куманово-Велес-Неготино, Демир Капија-Гевгелија-граница со Р. Грција (ГП „Богородица“) и делница Градско-Прилеп (врска со A2)
2	A4	Граница со Р. Косово (ГП „Блаце“)–раскрсница Стенковец-обиколница Скопје-Петровец-Миладиновци-Свети Николе-Штип-Радовиш-Струмица-граница со Р. Бугарија (ГП „Ново Село“)

Табела 3.4. P1 – Регионални патишта

Ред. бр. No.	Ознака Name	Релација Route
1	P1103	Граница со Р. Србија (ГП „Табановце“)–Куманово-Велес-Неготино, Демир Капија-Гевгелија-граница со Р. Грција (ГП „Богородица“) и делница Градско-Прилеп (врска со A2)
2	P1102	Граница со Р. Косово (ГП „Блаце“)–раскрсница Стенковец-обиколница Скопје-Петровец-Миладиновци-Свети Николе-Штип-Радовиш-Струмица-граница со Р. Бугарија (ГП „Ново Село“)
3	P1105	Давидово (врска со P1102)-Удово (врска со A1)-Валандово-Раброво-Дојран-граница со Р. Грција (Сретеново) и делница Стар Дојран-граница со Р. Грција (Николик)
4	P1108	Гевгелија (врска со P1102)-Моин-Конско-Смрдлива Вода-СЦ „Кожув“
5	P1109	Гевгелија (врска со A1)-Богданци-Фурка (врска со P1105)
6	P1302	Делчево (врска со A3)-Пехчево-Берово-Дабиле (врска со A4)
7	P1310	Радовиш (врска со A4)-Подареш-Владимирово (врска со P1302)-Берово-граница со Р. Бугарија (ГП „Клепало“)

8	P1401	Струмица (врска со А4)-Раброво-Валандово-Балинци-Марвинци (врска со А1)
9	P1402	Куклиш (врска со P1401)-Банско-Ново Коњарево (врска со А4)
10	P1403	Врска со А4-Радовиш-Владевци-Василево-Струмица (врска со А4)

Табела 3.5. Р2 – Регионални патишта

Ред. бр. No.	Ознака Name	Релација Route
1	P2431	Радовиш (врска со P1310)-Плачковица-Аргулица (врска со P2334)
2	P2432	Струмица (врска со А4)-Вељуса-Василево (врска со P1403)
3	P2433	Радовиш (врска со А4)-Конче-Загорци-Лесковица (врска со P1103)-Селце-Софилари (врска со А4)
4	P2434	Врска со P1401-Рич-врска со P2433

Табела 3.6. Р29 – Регионални патишта

Ред. бр. No.	Ознака Name	Релација Route
1	P29177	Врска со А1 – Миравци
2	P29471	Подареш (врска со P1310)-Јаргулица-Покрајчево-Злеово-Радичево (врска со А4)

Демографија

Развојот на населението во Република С. Македонија се карактеризира со драстично намален природен прираст и силен пораст на емиграцијата во странство. Ваквите промени предизвикаа значително намалување на порастот на населението и поместувања во неговата демографска и социо-економска структура, особено во регионални размери. Имајќи ги предвид долгорочните импликации од развојот на населението овие промени во голема мера ќе го детерминираат и идниот регионален развој во земјата.

Според податоците од Пописот 2021 година, во Регионот живеат 148 387 жители или околу 8 % од вкупното население во Република С. Македонија.

Југоисточен Регион	
Вкупно население	148
мажи	74
жени	73
Густина на населението*	54.2
Население на возраст 0-14 (%)	15.8
Население на возраст 65+ (%)	18.9
Коефициент на старосна зависност	53.1
На 1000 население	

живородени	8.6
умрени	16.7
бракови	6.9
разводи	1.6
Стапка на смртност на доенчињата	4.7
Вкупна стапка на фертилитет	1.5
Просечна возраст на:	
населението	42.4
мајката при раѓањето на прво дете	25.8
невестата при прв брак	25.4
умрените	73.8

*Густина на населеност е пресметана според копнената површина

Демографските показатели на регионално ниво покажуваат разлики што укажуваат на диспропорции во територијалната дистрибуција на населението. Најгусто населен е Скопскиот, а најретко населен е Вардарскиот Регион.

	Северна Македонија North Macedonia	Вардарски Регион Vardar Region	Источен Регион East Region	Југозападен Регион Southwest Region	Југоисточен Регион Southeast Region	Пелагониски Регион Pelagonia Region	Полошки Регион Polog Region	Североисто- чен Регион Northeast Region	Скопски Регион Skopje Region	
Вкупно население	1 836 713	138 722	150 234	177 398	148 387	210 431	251 552	152 003	607 007	Total population
мажи	911 087	69 875	75 111	88 365	74 405	104 982	124 177	76 000	297 330	male
жени	925 626	68 847	75 123	89 033	73 982	105 449	127 375	76 003	309 677	female
Густина на населението ¹⁾	73.7	34.3	42.5	53.1	54.2	44.6	104.1	66.2	334.8	Density ¹⁾
Население на возраст 0-14 (%)	17.0	15.6	13.8	16.0	15.8	15.0	18.6	17.0	18.6	Share of population aged 0-14 (%)
Население на возраст 65+ (%)	17.2	18.5	21.0	16.9	18.9	19.7	13.0	16.2	16.7	Share of population aged 65+ (%)
Коефициент на старосна зависност	51.8	51.7	53.4	48.9	53.1	53.0	46.3	49.6	54.5	Age dependency ratio
На 1000 население										Per 1000 population
живородени	10.2	9.1	7.8	9.4	8.6	8.3	11.0	9.9	12.0	live births
умрени	15.5	17.0	17.9	14.8	16.7	17.2	14.2	16.0	14.4	deaths
бракови	7.3	6.0	6.5	8.1	6.9	5.8	10.2	8.8	6.5	marriages
разводи	1.1	1.2	1.4	1.1	1.6	1.0	1.7	0.1	0.8	divorces
Стапка на смртност на доенчињата	4.6	4.0	6.0	5.4	4.7	6.9	4.7	4.6	3.6	Infant mortality rate
Вкупна стапка на фертилитет	1.6	1.6	1.4	1.5	1.5	1.4	1.5	1.6	1.9	Total fertility rate
Просечна возраст на:										Mean age of:
населението	40.8	42.2	44.1	41.0	42.4	42.9	38.3	40.2	39.8	population
мајката при раѓањето на	27.5	26.5	27.1	27.5	25.8	27.3	27.6	27.2	27.1	mother at birth of first child
невестата при прв брак	27.0	27.2	26.6	26.5	25.4	27.4	26.2	27.7	27.9	bride at first marriage
умрените	73.2	73.1	73.4	73.2	73.8	74.4	72.4	72.6	73.2	death

Разликите се евидентни и во старосната структура на населението. Најголемо учество на младото население (0-14 години) има во Полошкиот и во Скопскиот Регион, а најмало во Источниот Регион. Учеството на старото население (65+) е најголемо во Пелагонискиот и во Источниот Регион, а најмало во Полошкиот Регион. Показателите за просечната старост на населението ја потврдуваат ваквата констатација. Разликите се евидентни и во бројот на родените и умрените лица. Во седум региони, како резултат на неповолната старосна структура и нискиот фертилитет, бројот на умрените го надминува бројот на родените.

Од аспект на идниот регионален развој, постојната состојба во густината на населеноста и концентрацијата на население е мошне неповолна поради бројните импликации врз социо-економскиот развој на земјата. Со оглед на досегашните тенденции во демографскиот развој може да се очекува продлабочување на регионалните разлики во густината на населеноста, односно нејзино натамошно зголемување во општините кои денес се издвојуваат како густо населени, додека на определени подрачја може да се очекува појава на потполна депопулација.

2. УРБАНИСТИЧКА ПОСТАВЕНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ОПШТИНАТА

Урбанистичка поставеност

Радовишката општина има мошне поволна географска положба, која е условена од просторно-релјефните погодности и сообраќајните прилики. Со површина од 608 км² и 24 122 жители се вбројува во средно големите општини.

Општината лежи во средното сливно подрачје на реката Брегалница. Се граничи со шест општини и тоа: Штип, Конче, Василево, Берово, Винаца и Карбинци, со добра местоположба и патна поврзаност.

На југозапад општина Радовиш се граничи со општина Конче, на исток со општина Берово, на југ со општина Василево, на северозапад со општина Штип и на север со општините Карбинци и Винаца.

Општината Радовиш има добри гравитациско-контактни и функционални врски во правец Северо Запад-Југо Исток, односно Штип и Струмица, од кои градот Радовиш е оддалечен само 35 односно 30 км.

Радовиш е оддалечен 121 км од Скопје, 220 км од Охрид, 502 км од Белград, 160 км од Солун, 620 км од Атина, 370 км од Тирана, 390 км од Драч, 260 км

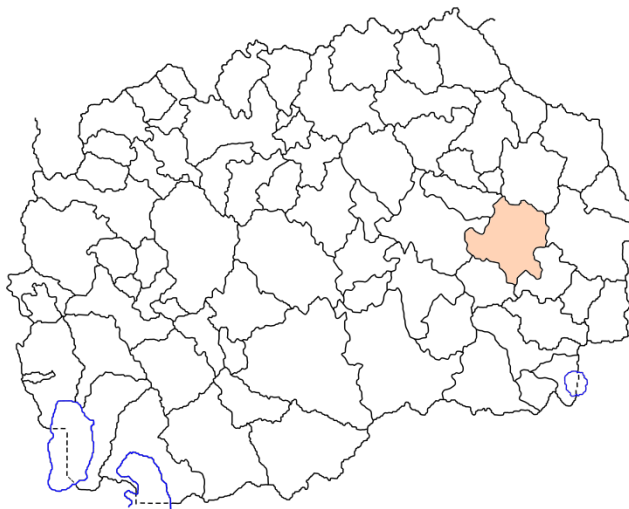
од Софија, 720 км од Варна, 670 км од Бургас, 840 км од Истанбул, 1030 км од Љубљана, 2330 км од Париз и 2540 км од Лондон.

СООБРАЌАЈНИ ВРСКИ

Табела 4.25. Сообраќајни врски	
Автопати, експресни и магистрални патишта	
Директен пристап на магистрален патен правец А4.	
Регионални патни правци што поминуваат низ општината	
P1310, P1403, P2431, P2433, P29471	
Оддалеченост на општината од аеродроми (км)	
„Александар Велики“ – Скопје	107 км
„Свети Апостол Павле“ – Охрид	232 км
Аеродром Солун, Грција	177 км
Аеродром Софија, Бугарија	256 км
Оддалеченост на општината од железница	
Железничка станица Гевгелија	88 км
Железничка станица Миравци	74 км
Железничка станица Штип	40 км
Оддалеченост на општината од пристаниште (км)	
Пристаниште Солун, Грција	151 км
Пристаниште Драч, Албанија	396 км
Пристаниште Бургас, Бугарија	590 км
Оддалеченост на општината од гранични премини (км)	
Грција	80 км
Бугарија	57 км
Србија	138 км
Косово	144 км
Албанија	270 км
Оддалеченост на општината од поважни градови (км)	
Скопје	121 км
Солун	160 км
Софија	260 км
Белград	502 км
Загреб	914 км
Истанбул	840 км
Виена	1.135 км
Будимпешта	898 км

Градот Радовиш е сместен во централниот дел на општината, на надморска височина од 380 м и претставува општински административен центар со добра местоположба за развој на стопанството. Како административен центар ги опслужува и жителите на Општина Конче бидејќи во градот Радовиш се сместени сите државни институции кои имаат дејност на регионално ниво.

Конфигурацијата на земјиштето на оваа подрачје повеќе е ритско - планинска со еден дел од рамничарски обработливи површини. Надморската височина на регионот се движи од 260 м. н.в. по течението на Радовишка Река до 1707 м.н.в. на врвот Бел Камен на Плачковица.

Главни компетативни предности на општина Радовиш се местоположбата, производството на здрава еколошка храна и поволните услови за развој и вложувања. Главни стопански гранки на општината: земјоделство, рударство, преработувачка индустрија, трговија и транспорт.

Северозападниот дел од општината се карактеризира со стари вулкански жаришта и вулкански карпи кои содржат минерали на железо, бакар и друго, поради што на оваа подрачје се врши ископување на руда.

Рудното подрачје Бучим-Дамјан-Боров Дол припаѓа на металогенетската зона Леце-Халкидики и зафаќа површина од 150 км² во нејзините средишни делови.

Градот Радовиш е надалеку познат по рудникот "Бучим", кој претставува еден од најголемите рудници за ископ на бакар, злато и сребро во регионот.

Во Хидрографски поглед, општина Радовиш е интересна со појава на подземни води, извори и површински водотеци. Покрај изворите со вода за пиење во општината има и минерални води, но без некоја поголема стопанска искористеност.

Хидрографијата на општината Радовиш ја сочинуваат: водотеци, подземни води и извори. Водотеците припаѓаат на два речни слива: на реките Струмица и Брегалница. Главните водотеци во општината се Радовишка река (Стара река), Ораовичка река и Плаваја кој припаѓаат на сливот на реката Струмица. Овие реки извираат на планината Плачковица и нивните долини во најголем дел претставуваат клисури со стрмен пад, додека во низинскиот дел формираат широки плавни површини под влијание на наносниот материјал. Највисок водостој имаат во март и април, додека во периодот од јули до октомври водостојот перманентно им се намалува поради сушните лета. Сепак, во текот на целата година овие реки имаат проток на вода. Во Брегалничкиот речен слив

преку Крива Лакавица се влева Маденска Река која извира во Дамјанско поле. Во неа се влеваат водите од околните места на Бучим и хидројаловиштето Тополница.

Главни речни долини се долините на реките: Радовишка река, Ораовичка река и Плаваја. Долините на овие реки, чии извори се на планината Плачковица, во најголем дел се тесни клисури со голем пад. Спуштајќи се кон полето, долините се шират и под влијание на наносниот материјал формирани се пространи и широки плавни површини. Покрај реките на подрачјето на општината се формирани и вододерини, суводолици, поројни водотеци и др.

Општината располага и со минерални води кои сеуште не се доволно искористени. Се посочуваат термоминералните води над селото Раклиш, со температура од 26 °C, со чие подетално истражување би можело да се дојде до поголеми количества на вода со повисока температура која би можела да се искористи во земјоделското производство на регионот. Поради семиаридноста на регионот и нерамномерната распределба на врнежите во текот на годината, во општината има потреба и од акумулација на вода.

Најголемата акумулација во регионот е акумулацијата Мантово (лоцирана на територија на општина Конче), а покрај нејзе постои капацитет за изградба на уште десетина мали акумулации за кои веќе се изработени идејни проекти.

Богатството на шумскиот фонд, разновидноста на флората и фауната, чистата и здрава околина, конфигурацијата на теренот, реките и вештачките акумулации го прават регионот привлечен за рекреативно-спортскиот, ловниот, риболовниот и селскиот туризам.

Во тој поглед, развојните можности на регионот се согледуваат, пред се, во комерцијализацијата на атрактивните природни ресурси. Економското ефектуирање на природните ресурси претпоставува постоење на соодветна инфраструктура, на организација и на соодветна туристичка пропаганда. Во таа насока, значајни развојни поттици може да произлезат од нови и од квалитетни сместувачки капацитети, од капацитетите за исхрана, од различните занаетчиски и услужни објекти и дуќани, од спортски терени, од туристички водачи кај селскиот туризам што влегува во рамките на збогатување на туристичката понуда.

Развојот на овие специфични видови туризам ќе овозможи поширок фронт за делување и за пазарно ефектуирање на производството на храна (млеко, месо, зеленчук, овошје, вино и слично) во атрактивните ловно-риболовни и рекреативни рурални подрачја. Најсоодветен начин за стопанисување со оваа дејност и со нејзините придружни дејности се малите семејни бизниси, стручно водени и осмислени од квалификувани менаџери.

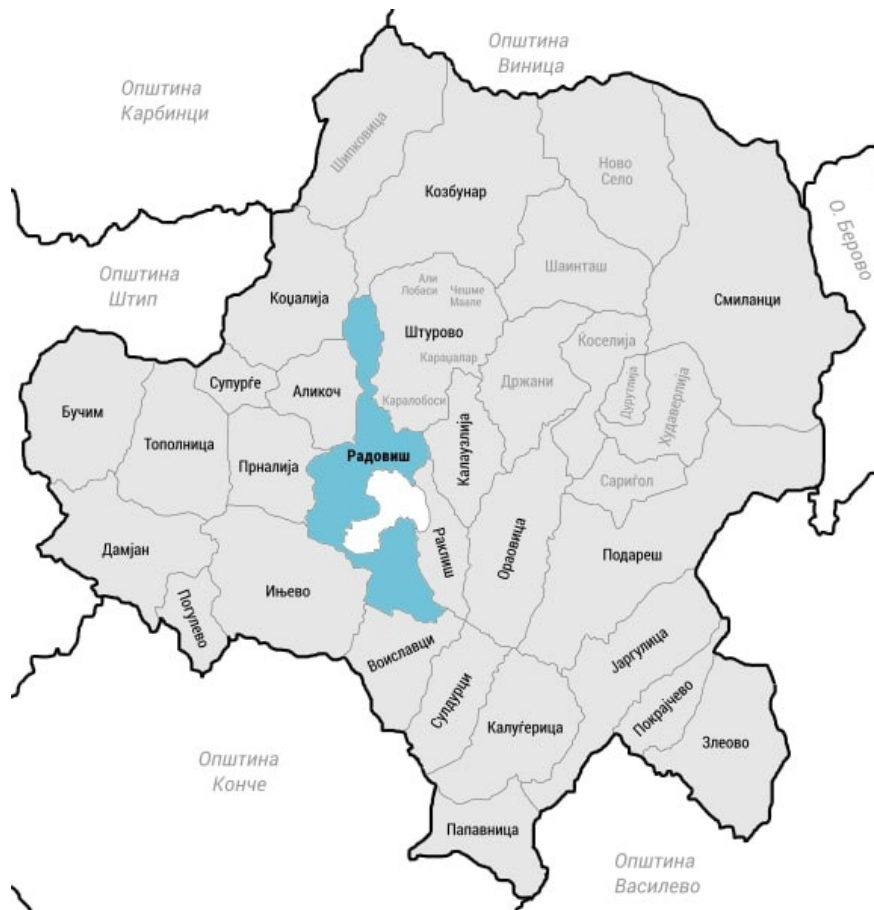
Исто така постои одлична можност за развој на алтернативните форми на туризам (планински, бањски, рурален, археолошки др.)

Зафатеност на земјиштето

Во општина Радовиш има вкупно 36 населби, населени се само една градска и 22 селски населби. Тринаесет селски населби се целосно иселени.

Населени места во Општина Радовиш се градот Радовиш и околните села: Али Коч, Бучим, Воиславци, Дамјан, Злеово, Ињево, Јаргулица, Калаузлија, Калугерица, Козбунар, Коџалија, Ораовица, Подареш, Покрајчево, Прналија, Раклиш, Смиланци, Сулдурци, Супурге, Тополница, Шипковица и Штурово.

Населбите Али Лобаси, Држани, Дурутлија, Каралобоси, Караџалар, Ново Село, Папавница, Погулево, Саригол, , Худаверлија, Чешме Маале, Шаинташ и Коселија се целосно исселени.

Подрачјето на Општина Радовиш е организирано во облици на месна самоуправа. Граѓаните преку Месната самоуправа како непосреден облик на општествено организирање на граѓаните, ги остваруваат своите права како :

- решавања на прашања од комунална инфраструктура за соодветното подрачје;
- изградба и одржување на објекти од јавен интерес (водоводи, улици, културни домови, спортски објекти и др.);
- заштита на животната средина и природата;
- уредување и одржување на гробиштата во селските населби;
- покренување иницијативи за уредување на просторот;
- организирање на културни, спортски, забавни и други манифестации и
- други работи од непосредно секојдневно значење за животот и работата на граѓаните.

Согласно Законот за локална самоуправа, во градското подрачје тие имаат назив – урбани заедници, а во населените места – месни заедници.

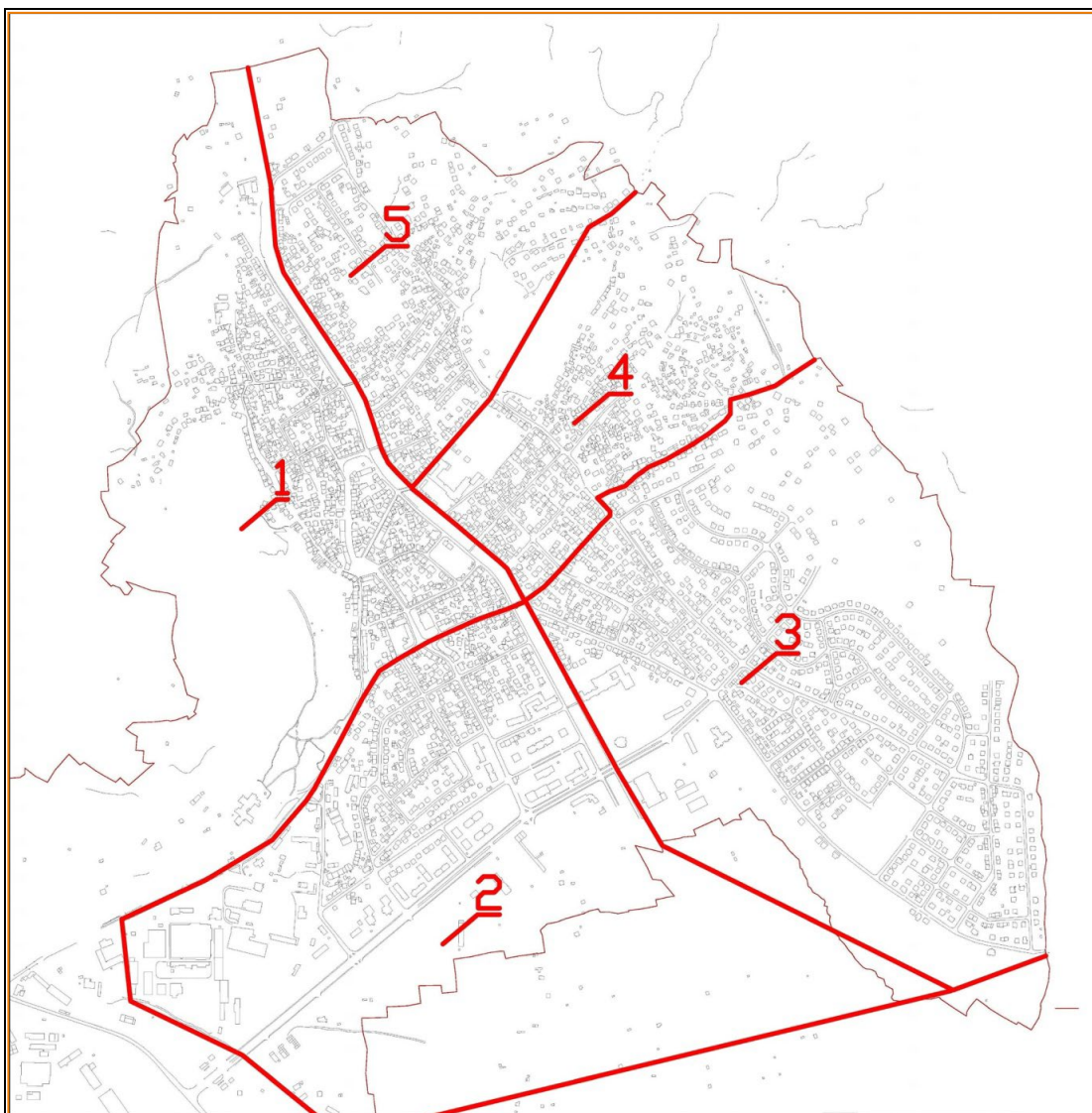
На територија на Општина Радовиш има организирани 27 месни заедници прикажани во следната табела:

Урбана Заедница „Јавор“	Радовиш
Урбана Заедница „Комуна“	Радовиш
Урбана Заедница „Куклевица“	Радовиш
Урбана Заедница „Мирче Ацев“	Радовиш
Урбана Заедница „Бел Камен“	Радовиш
Месна Заедница „Илија Поцков“	село Раклиш
Месна Заедница „Бобовец“	село Ињево
Месна Заедница „Изведен“	село Ораовица
Месна Заедница „Готен“	село Подареш
Месна Заедница „Витибор“	село Смиљанци
Месна Заедница „Папино“	село Јаргулица
Месна Заедница „Симитлија“	село Покрајчево
Месна Заедница „Слога“	село Злеово
Месна Заедница „Извор“	село Калуѓерица
Месна Заедница „Водица“	село Сулдурци
Месна Заедница „Илинден“	село Воиславци
Месна Заедница „Лазо Коцев“	село Дамјан
Месна Заедница „Даме Груев“	населба Дамјан
Месна Заедница „Плачковица“	село Штурово
Месна Заедница „Омер Шабан“	село Бучим
Месна Заедница „Смаил Масуд“	село Тополница
Месна Заедница „Сивритепе“	село Прналија
Месна Заедница „Карталбунар“	село Супурге
Месна Заедница „Јајла“	село Коџалија
Месна Заедница „Каратаарла“	село Али Коч
Месна Заедница „Чамлк“	село Калаузлија
Месна Заедница „Оцин Чукар“	село Козбунар

Градот Радовиш е поделен на пет урбани заедници со следните граници:

- граница на Прва урбана заедница се улица „8-ми Септември“ десна страна од стариот базен до улица „Партизанска“;
- граница на Втора урбана заедница, од улица „Партизанска“ десна страна на градот, улица „8-ми Септември“ десна страна до пречистителна станица;
- Трета урбана заедница граничи со улица Партизанска лева страна од градот, улица „Калузлиска“ десна страна, улица „В.С.Бато“, улица „8-ми Септември“ лева страна и Раклиш;
- Четвртата урбана заедница ги опфаќа, улица „Илинденска“, улица „Шаин Маале“ до улица „Калузлиска“ лева страна, улица „Партизанска“ лева страна од градот и улица кеј „8-ми Септември“ лева страна;и
- граници на Петта урбана заедница улица „Михајло Апостолски“ (и над неа), улица кеј „8-ми Септември“ лева страна и улица „Илинденска“.

Приказ на поделбата на град Радовиш по урбани заедници:

Табела 1– Зафатеност на земјиштето

Домување

Ред.бр.	Населени места	Површина во км ²				
		Опслужено домување*	Недоволно опслужено домување**	Нерегуларно домување***	Површина на неурбанизирана земјиште (нива, пасишта, шума и др.)	Вкупна површина
1.	Радовиш	3	/	/	9	12
2.	Подареш	0,74	/	/	34,26	35
3.	Ињево	0,80	/	/	21,20	22
4.	Ораовица	0,70	/	/	16,30	17
5.	Злеово	/	0,50	/	16,50	17
6.	Калугерица	/	0,50	/	15,50	16
7.	Јаргулица	/	0,48	/	17,52	18
8.	Воиславци	/	0,40	/	9,60	10
9.	Коџалија	/	/	0,26	16,74	17
10.	Раклиш	0,38	/	/	6,62	7
11.	Тополница	/	/	0,38	15,62	16
12.	Бучим	/	/	0,15	17,85	18
13.	Аликоч	/	/	0,16	6,84	7
14.	Калаузлија	/	/	0,07	8,93	9
15.	Покрајчево	/	0,22	/	6,78	7
16.	Сулдурци	/	0,20	/	9,80	10
17.	Дамјан	/	0,20	/	16,80	17
18.	Прналија	/	/	0,08	9,92	10
19.	Супурге	/	/	0,08	4,92	5
20.	Смиланци	н/а	н/а	н/а	н/а	20
21.	Штурово	н/а	н/а	н/а	н/а	6
22.	Козбунар	н/а	н/а	н/а	н/а	29
23.	Шипковица	н/а	н/а	н/а	н/а	21

*Податоците во табелата се добиени од стручните служби во општина Радовиш.

Забелешка:

- Опслужено домување* се населени места/месни заедници/или друга поделба кои се услужени на организиран начин од општината со сите овие услуги: електрична енергија, водоснабдување, канализација, асфалтирани патишта, собирање на смет.
- Недоволно, опслужено домување* се населени места/месни заедници/или друга поделба кои се услужени на организиран начин од општината со сите овие услуги освен со две од нив: електрична енергија, водоснабдување, канализација, асфалтирани патишта, собирање на смет.
- Нерегуларно домување* се населени места/месни заедници/или друга поделба кои се услужени на организиран начин од општината со една или ниедна од овие услуги: електрична енергија, водоснабдување, канализација, асфалтирани патишта, собирање на смет.

3. ТРЕНДОВИ И ПРОЕКЦИИ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Населението е најважниот елемент и двигател на општината. Според податоците добиени од Државен завод за статистика од последниот попис на население во 2021год., Општина Радовиш е со вкупен број на жители 24 122, од кои во градот Радовиш живеат 14460 жители.

Општината има три населени места со повеќе од 1000 жители: Ораовица-1103, Ињево-1139 и Подареш-1260 жители, во останатите населени места живеат помеѓу 100 и 700 жители. Во пет населби живеат помалку од 60-тина жители од кои за селата Смиланци,Штурово,Козбунар и Шипковица се очекува во догледен период од неколку години да останат празни.

Вкупно резидентно население, домаќинства и станови во Радовиш, Попис 2021		
Радовиш	Население	24122
	Домаќинства	8511
	Станови	11283

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија

Ред.бр.	Населено место	Број на жители
1.	Радовиш	14460
2.	Подареш	1260
3.	Ињево	1139
4.	Ораовица	1103
5.	Злеово	683
6.	Калугерица	651
7.	Јаргулица	628
8.	Воиславци	592
9.	Коџалија	569
10.	Раклиш	559
11.	Тополница	414
12.	Бучим	400
13.	Аликоч	393
14.	Калаузлија	351
15.	Покрајчево	319
16.	Сулдурци	195
17.	Дамјан	175
18.	Прналија	153
19.	Супурге	56
20.	Смиланци	11
21.	Штурово	6
22.	Козбунар	3
23.	Шипковица	2
Вкупно		24122

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија

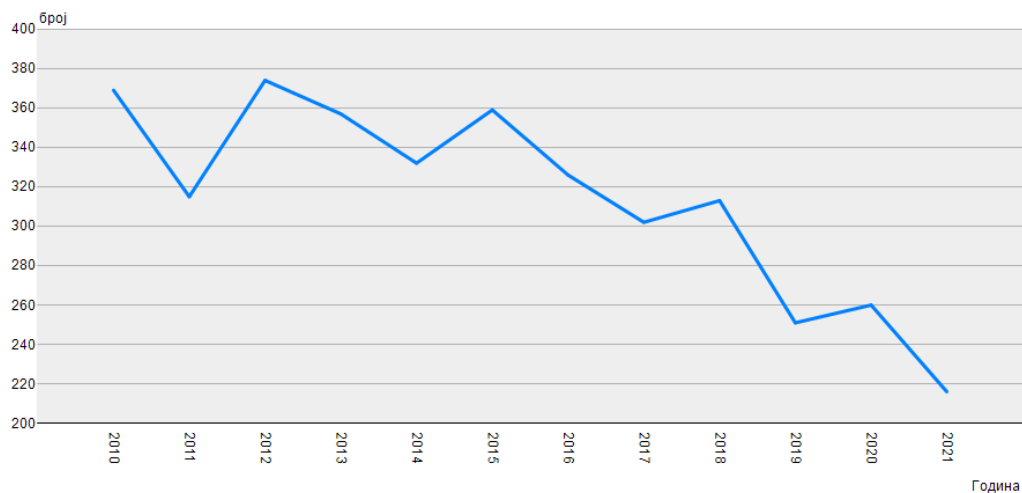
Етничка структура во град Радовиш:

Години	Македонци	Албанци	Турци	Роми	Власи	Срби	Бошњаци	Ост.	Лица без под.	Вкупно
1948	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.678
1953	3.663	7	1.310	146	0	19	—	110	—	5.255
1961	5.183	2	592	—	—	39	—	430	—	6.246
1971	8.201	10	1.280	17	—	74	—	57	—	9.639
1981	10.418	12	1.551	28	2	84	—	93	—	12.188
1991	13.022	4	1.800	19	12	89	—	64	—	15.010
1994	13.258	0	1.662	43	11	64	—	30	—	15.068
2002	13.991	1	1.927	181	20	60	1	42	—	16.223
2021	10.688	14	1.597	239	11	23	0	54	1.834	14.460

* Извор: [Државен завод за статистика на Република Македонија](#) (1948-2021), според податоци од официјалните пописи во соодветните години

Бројот на жители во Радовиш е во постојано опаѓање, најмногу поради намалениот наталитет како последица на лошата економска состојба, невработеноста и други фактори како и големата миграција.

Живородени деца според полот, по општини, 2010-2021

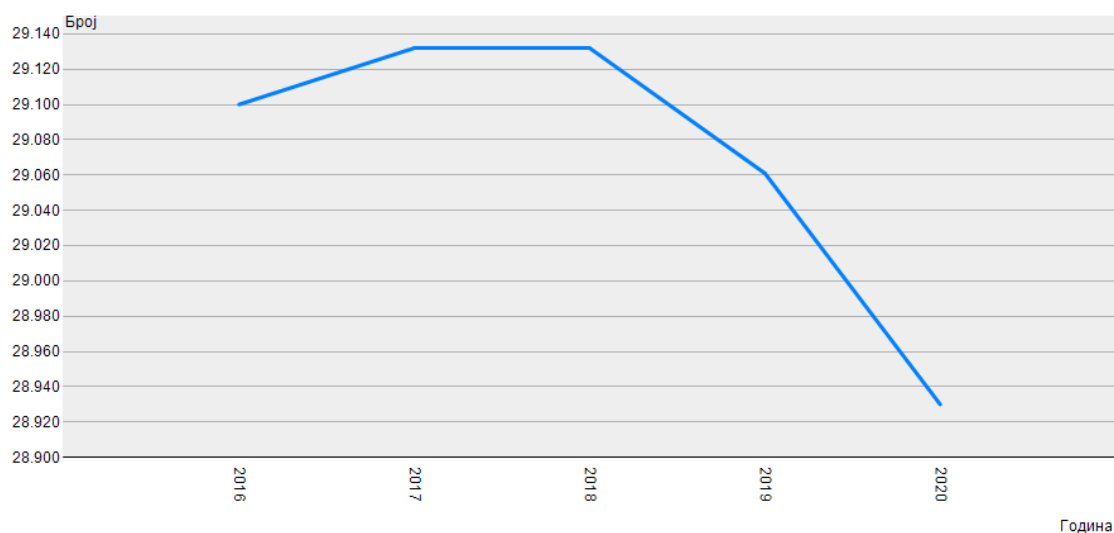
* Извор: [Државен завод за статистика на Република Македонија](#)

Население во минатото во град Радовиш

Година	Нас.	±%	Година	Нас.	±%
1948	4.678	—	1991	15.010	+23.2%
1953	5.255	+12.3%	1994	15.068	+0.4%
1961	6.246	+18.9%	2002	16.223	+7.7%
1971	9.639	+54.3%	2021	14.460	−10.9%
1981	12.188	+26.4%			

* Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија (1948-2021), според податоци од официјалните пописи во соодветните години

Број на население по години во општина Радовиш

* Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија (1948-2021), според податоци од официјалните пописи во соодветните години

Исто така и сликата во населените места во изминатите години е драстично променета, односно има многу поголемо иселување, што директно се одразува и на квалитетот на животот на оние лица кои сеуште живеат таму.

Немањето добри решени инфраструктурни потреби на граѓаните (пристапен асфалтиран пат, водовод, канализација), концентрацијата на стопанските и нестопанските субјекти и ресурси во градот и др. ги забрзува овие процеси на напуштање на овие населени места и без никакви можности за повторна ревитализација и изградба на нови објекти.

Табела – Број на население и тип на домување

Ред.б р.	Населени места	Население во опслужено домување	Население во недоволно опслужено домување	Население во нерегуларно домување	Вкупно население
1.	Радовиш	14460	/	/	14460
2.	Подареш	1260	/	/	1260
3.	Ињево	1139	/	/	1139
4.	Ораовица	1103	/	/	1103
5.	Злеово	/	683	/	683
6.	Калугерица	/	651	/	651
7.	Јаргулица	/	628	/	628
8.	Воиславци	/	592	/	592
9.	Коџалија	/	/	569	569
10.	Раклиш	559	/	/	559
11.	Тополница	/	/	414	414
12.	Бучим	/	/	400	400
13.	Аликоч	/	/	393	393
14.	Калаузлија	/	/	351	351
15.	Покрајчево	/	319	/	319
16.	Сулдурци	/	195	/	195
17.	Дамјан	/	175	/	175
18.	Прналија	/	/	153	153
19.	Супурге	/	/	56	56
20.	Смиланци	/	/	/	11
21.	Штурово	/	/	/	6
22.	Козбунар	/	/	/	3
23.	Шипковица	/	/	/	2

Како последица на овие движења во одделни населени места доаѓа до големо демографско празнење и мигрирање кон градот.

Иселувањето во странство пак поради општата економска ситуација и потрага по места каде можностите за вработување и за подобра заработувачка се поголеми, е доста актуелно и во градот и во населените места.

Отселени граѓани на општина Радовиш од поранешно место на живеење во ново место на живеење, по години

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
123	98	87	95	95	105	101	93	98	106	86	102	82	137	96	83	97

* Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија

Можеме да заклучиме дека една од главните причини за намалување на бројот на населението е сè пониската стапка на фертилитет, што се должи на одложеното стапување во брак на младите и помалиот број на деца во семејството, што можеме да го поврземе со проблемите со невработеноста и несигурноста на работните места, нискиот животен стандард, многу често и со

нерешеното станбено прашање, сè поголемата вклученост на жената во сите сфери на општеството, како и потребата за 'градење кариера' и друго.

Младото работоспособно население, кое е во оптимална репродуктивна возраст, се преселува главно во Скопскиот регион, или во странство. Бидејќи стапката на фертилитет веќе подолг временски период е многу ниска, а според прогнозите овој тренд ќе се задржи уште долг период, што е минимум за остварување на проста репродукција, населението не овозможува биолошко обновување на генерациите во доволен обем.

Повеќегодишниот тренд на опаѓање на тоталната стапка на фертилност значи се помал прилив на нови генерации и упатува на тоа дека се доведува во прашање демографската иднина.

Демографската иднина не се загрозува само од долгорочните тенденции на намалување на нејзиното население, туку и заминувањето цели семејства, па и млади генерации на работоспособни луѓе од многу региони од државата, главно во насока кон ЕУ, САД и Канада.

4. ОПШТИНСКА ЕКОНОМИЈА

Економските карактеристики на Општината Радовиш се дефинирани како фундаментални развојни параметри, при што анализата го опфаќа следниве категории: анализа на локалната економија (општински податоци), активни деловни субјекти по сектори на дејност, развој на земјоделието, вработеност, активно население по возраст од 15 и повеќе години кое врши занимање, вкупно работоспособно население/работна сила, главни работодавачи.

Ако ги анализираме изминатите 10 години состојбата во општина Радовиш е драстично променета во однос на тоа дека во минатото текстилната индустрија, земјоделството, дрвната индустрија и фармацевтската индустрија беа капацитети кои вработуваа голем број на луѓе, ако го изоставиме рудникот за бакар „Бучим“ кој во континуитет години наназад вработува над 500 лица.

Текстилниот сектор, Градежен сектор и дел од услуги за населението, се сектори кои се во опаѓање. Текстилниот сектор во последните десет години од втор водечки во општината речиси е на крајот, се затворија многу текстилни компании, а со последната Ковид пандемија сосема замре.

Градежниот сектор исто така и услугите за населението се во опаѓање. Со миграцијата на населението и масовното иселување на младо работоспособно население, многу е тешко да се најдат квалификувани работници во сектор-градежништво, а во делот на услуги кон населението истите екстремно поскапеа бидејќи граѓаните тешко можат да дојдат до водоинсталатер, електричар и сл. за да завршат одредена работа.

Според моменталната ситуација во општина Радовиш најзастапени деловни субјекти се од следните сектори: трговија, поправка на моторни возила и мотоцикли, преработувачка индустрија, дрвна индустрија, транспортни услуги, услужни дејности, земјоделство, сточарство рударство, млечна индустрија, метална индустрија, индустрија за конзервирање.

Во раст и развој се следниве бизниси:

Транспортна дејност, шпедиција, логистика односно диспечарски услуги, енергетски сектор – регистрирање на фирми кои се занимаваат со производство и дистрибуција на електрична енергија, а од услужните дејности покрај благ раст на постоечките, нова бизнис можност се рент а кар фирмите.

Прехранбената индустрија има силна репутација во однос на квалитетот на производите и одличен пробив кон регионалните пазари, а и пошироко. Најзастапени производи се овошјето, зеленчукот, виното и сирење.

Во последните години и во нашиот регион се чувствуваат влијанијата од „не-толку тивката револуција“ која се случува во развиениот свет, наречена „кооперативен капитализам“ (или пак со друго име, sharing economy, economy on-demand, и сл.). Општо познато е дека постојат голем број на млади луѓе кои работат аутсорсинг од дома. И во општина Радовиш има дел од младите кои работат аутсорсинг од дома, но не располагаме со точни и релевантни податоци колкав е нивниот број.

Активни деловни субјекти по сектори на дејност според НКД Рев.2, по општини, по години, состојба 31 декември 2021год.

	2021
Радовиш	
А Земјоделство, шумарство и рибарство	22
Б Рударство и вадење на камен	5
В Преработувачка индустрија	102
Г Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-
Д Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад; санација на околината	3
Ѓ Градежништво	53
Е Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	297
Ж Транспорт и складирање	100
З Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	41
С Информации и комуникации	13
И Финансиски дејности и дејности на осигурување	2
Ј Дејности во врска со недвижен имот	2
К Стручни, научни и технички дејности	58
Л Административни и помошни услужни дејности	3
Љ Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	3
М Образование	13
Н Дејности на здравствена и социјална заштита	39
Њ Уметност, забава и рекреација	22
О Други услужни дејности	47
П Дејности на домаќинствата како работодавачи	...
Р Дејности на екстратериторијални организации и тела	...

Извор: Државен завод за статистика

Од аспект на големината деловните субјекти се прикажани во следната табела:

Табела за Анализа на локалната економска структура - презентирање на компаниите од приватниот сектор

Вид на економска активност	Број и % на компании (според класификација)			
	Микро	Мали	Средни	Големи
<i>Индуст. риск. производств. во</i>				2
<i>Земјоделств. во</i>	12	10	5	
<i>Преработ. увачка индуст. рија</i>			7	
<i>Трговија</i>	157	95	5	
<i>Бизнис услуги (обука, консалтинг, ист. ражување на пазар, реклама, издаваштво, односи со јавност и PR)</i>				
<i>Финансиски услуги</i>		5		
<i>Медицински услуги</i>	20		1	
<i>Легални услуги (нотари, адвокат и)</i>	15			

Услуги за населениет о (фризерници, перални, поправка на авт омоби, други сервиси, ит н.)	115			
Restaurants, cafes, bars etc.		28		
Хот ели, хост ели, ит н..		3		
ИТ услуги	11			
Transport			70	
Градежништ во		20		
Комуникациски услуги		5		
Креат ивни услуги (дизајн, фот ографија, видеографија, веб дизајн, социјални медиуми, наст ани)	3			
Управување со от пад	4		1	
Туризам		2		
Култ урно наследство	1			
Индивидуални земјоделци	1000			
Енергет ски сект ор-приват ни компании кои произведуваат елект рична енергија, пост авуваат фот оволт аици и др.	10			
Социјални прет пријат ија / Домови за ст ари лица	3			

Извор: општински податоци од базата на податоци од одделение за даноци, такси и надоместоци

Активно население на возраст од 15 години и повеќе, кое врши занимање , според дејноста, по општни, Попис 2021

	ВКУПНО
Земјоделство, шумарство и рибарство	667
Рударство и вадење на камен	643
Преработувачка индустрија	1 616
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	27
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	106
Градежништво	458
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	935
Транспорт и складирање	545
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	217
Информации и комуникации	146
Финансиски дејности и дејности на осигурување	71
Дејности во врска со недвижен имот	11
Стручни, научни и технички дејности	209
Административни и помошни услужни дејности	138
Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	443
Образование	430
Дејности на здравствена и социјална заштита	336
Уметност, забава и рекреација	113
Други услужни дејности	95
Дејности на домаќинствата како работодавачи; дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	1
Дејности на екстратериторијални организации и тела	-
Непознато	51

Извор: Државен завод за статистика

Можноста за отворање на нови работни места донесе и допрва ќе носи нова динамика во економскиот, но и социјалниот развој на општината. Досегашните искуства ја потврдуваат реалноста на целта кон која се стреми, а тоа е одржлив економски развој преку отворање на нови индустриски зони и изградба на нова инфраструктура која ќе ги задоволи потребите на жителите, но и на домашните и на странските инвеститори.

Со изградбата на индустриски зони се обезбедува значајна поддршка на домашните фирми и стопанството и можност влезот на странски капитал директно да влијае врз подобрувањето на економската состојба во целата општина.

Општината Радовиш располага со три индустриски зони: Индустриска зона „Радовиш“, Индустриска зона „Подареш“ и Индустриска зона „Долна Рудина.“

Општината располага и со значителни површини на земјоделско земјиште и има одлични климатски услови за производство на препознатливи земјоделски и сточарски производи.

Во структурата на обработливото земјиште најголемо учество имаат ораниците и бавчите со 89 % (15 077 ха). Степенот на засеаност на ораниците е променлив и варира меѓу 70 % и 55 %. Второто место, со далеку помало учество во вкупната обработлива површина, го заземаат лозјата со 4,5 % (752 ха), а на овоштарниците отпаѓаат 3,6 % (686 ха).

Главен проблем во овој сектор претставува ситнењето на парцелите, што не дозволува интензивно земјоделско производство, а со тоа е недоволно и искористување на земјоделското земјиште.

Процентот на обработливо земјоделско земјиште од вкупната површина на општината изнесува 30 %.

Сепак, мора да се напомене дека најголем дел од земјоделското производство се остварува во секторот домаќинства затоа што мал дел од земјоделските производители се организирани во претпријатија. Поради тоа, од анализата на нефинансискиот сектор не може да се согледа реалното значење на земјоделството, кое е далеку повисоко од прикажаното со статистичките податоци. Според податоците од ПЕ на Министерство за земјоделство за бројот на регистрирани индивидуални земјоделци, вкупно има 10 регистрирани земјоделци по Закон за земјоделство, но нивниот број е доста поголем.

Факт е дека населените места веќе користат дел од своите потенцијали за земјоделско производство, меѓутоа производството многу често се одвива без користење на современи методи и механизација, а како посебен проблем во повеќето се јавува наводнувањето на земјоделските површини.

Екстензивното земјоделско производство е присутно во населените места кои не се специјализирани за определени земјоделски култури и не се постигнуваат високи приноси. Сепак, екстензивното производство лесно може да се конвертира во органско што може да претставува голема предност и можност за општината, заедно со сточарството за чиј развој постои голем потенцијал.

Преку сточарството најрационално може да се искористат природните ресурси како што се пасиштата, ливадите, шумските енклави и водотеците за производство на млеко, на месо, на волна и кожа. Од друга страна, пак,

сточарското производство претставува мошне значаен фактор за унапредување на вкупното земјоделство, а исто така и за стопанството во целина. Сточарското производство е тесно поврзано со растителното, а особено со полјоделското производство. Основна причина за споменатата поврзаност е производството на добиточна храна и искористувањето на природните пасишта. Со локалното производство на добиточна храна се задоволуваат 70 % од потребите на постоечкиот добиточен фонд. Овој проблем наметнува потреба да се активираат нови површини, угари или необработувани, во руралните средини за производство на добиточна храна, односно за одгледување на фуражни култури.

Работната сила, односно трудот е еден од основните фактори во производството, од кој заедно со капиталот зависи репродукцијата и развојот на секоја национална економија. Анализата на состојбите со работната сила се однесува на активноста на населението, невработеноста, трошоците на работна сила по вработен и продуктивноста на трудот на вработените.

Активноста на населението е економска и демографска категорија и притоа анализата ги опфаќа следниве категории: работоспособно население, работна сила, неактивно население, вработени и невработени лица, стапка на активност, стапка на вработеност, стапка на невработеност и вкупно население од 0 до 14 години. Овие податоци се анализирани како обем и динамика во општина Радовиш.

Бројот на работоспособно население во текот на анализираниите години се намалува. Во истиот период бројот на невработени лица минимално се зголемува за околу 0.2%. Соодветно на тоа, стапката на невработеност расте со иста динамика.

Вкупно работоспособно население на возраст од 15 и повеќе според возраст, пол и економската активност, по општини, Попис 2021

		Работоспособно население - ВКУПНО
		ВКУПНО
Радовиш	15-19	1 322
	20-24	1 400
	25-29	1 474
	30-34	1 500
	35-39	1 515
	40-44	1 443
	45-49	1 638
	50-54	1 674
	55-59	1 866
	60-64	1 860
	65+	4 256

Извор: Државен завод за статистика

**ПРЕГЛЕД на невработени лица со состојба на 31.03.2023 година
Општина Радовиш**

Вкупно	Град	Села
1822	1026	796

Извор: Агенција за вработување

ПРЕГЛЕД на невработени лица според возрастна структура со состојба на 31.03.2023 година

Вкупно		од 15 до 19		од 20 до 24		од 25 до 29		од 30 до 34		од 35 до 39		од 40 до 44		од 45 до 49		од 50 до 54		од 55 до 59		од 60 години и повеќе	
Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени
1822	961	61	31	147	71	170	92	209	110	197	118	176	87	238	134	221	115	251	139	152	64

Извор: Агенција за вработување

Кај возрастните групи најголем дел од невработените се лица од 55 до 59 години и оваа старосна група во последните години најмногу се зголемува како процент на невработено население. Односно постарите лица од 55 години се потешко доаѓаат до работа.

ПРЕГЛЕД на невработени лица според школска подготовка со состојба на 31.03.2023 година Општина Радовиш

Вкупно		Без образование и со основно образование		Непотполно средно образование		Завршено средно образование		Више образование		Високо образование		Магистри на науки		Доктори на науки	
Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени	Се	Жени
1822	961	1345	705	90	35	320	181	19	8	44	29	4	3	0	0

Извор: Агенција за вработување

Најголемиот дел од невработените лица се лица без образование и со основно образование, но не е мал и бројот на лица со завршено средно образование. Исто така имаме и лица со више или високо образование кои се невработени но со тенденција во иднина да се намалува овој процент.

Најефикасни локални компании според годишниот обрт и најголеми вработувачи на населението од општина Радовиш се рудниците Бучим и Боров Дол.

Од државниот сектор најголеми вработувачи се ЈП „Македонски Шуми“ - подружница „Плачковица“, ЈП „Плаваја“, Полициската станица Радовиш, ЈЗУ Здравствен дом, образовниот сектор (градинките, училиштата), судот, општината и подрачните министерства.

5. ОПШТИНСКИ УСЛУГИ, СРЕДСТВА, ОДРЖУВАЊЕ

Инфраструктурните одлики на населените места на одредено подрачје ги отсликуваат условите за живот на населението и развиеноста на тоа подрачје.

Институционалната и линиската инфраструктура на населените места се во директна корелација со социоекономските услови. Преку проучување и анализа на инфраструктурните одлики на населените места во општината треба да се обезбеди јасна претстава за социоекономските карактеристики на ова подрачје како целина.

На територијата на општина Радовиш, се регистрирани поголем број населените места, меѓутоа дел од нив се целосно раселени и реално не постојат повеќе. Преостанатите населени места, во кои постојано живее население се карактеризираат со изразени разлики во големината, етничкиот состав на населението и инфраструктурата.

Ако се анализираат инфраструктурните одлики на населените места во општина Радовиш, може да се констатира дека постојат изразени разлики и во институционалната и во линиската инфраструктура меѓу населените места. Со најдобри инфраструктурни одлики се карактеризира градот Радовиш, кој се издвојува како административен, стопански, културен, здравствен и образовен центар.

ИНФРАСТРУКТУРНИ ОДЛИКИ НА НАСЕЛБИТЕ

Проучувајќи ги инфраструктурните одлики на населените места на територијата на општина Радовиш, може да се констатира дека тие се карактеризираат со средно или слабо развиена инфраструктура. Наведеното се однесува и на институционалната и на линиската инфраструктура. Ако се анализира институционалната инфраструктура на населените места на ова подрачје, единствено во градот постојат подрачни единици на министерствата на Владата на Република С. Македонија, Агенцијата за катастар на недвижности, Центарот за управување со кризи, Агенцијата за вработување, Центарот за социјални работи, Фондот за здравствено осигурување и другите органи на државната управа. Овие подрачни единици се надлежни и за општина Конче.

Исто така, само во Радовиш има Основен суд, полициска станица и противпожарна единица, кои работат за потребите и на двете општини.

СПОРТСКИ КАПАЦИТЕТИ

Најголемиот дел од спортските капацитети, повторно се сконцентрирани во градот, а во другите населени места постојат само отворени спортски игралишта, најчесто во состав на училиштата за основно образование или селски фудбалски игралишта, додека пак затворени спортски објекти воопшто нема.

Во Радовиш постојат два спортско-рекреативни центри, од кои едниот е од затворен (*СРЦ 25ти Мај*) а другиот е од отворен тип (*СРЦ Шампион*). Првиот

располага со мала и со голема спортска сала и со помошни простории, кои овозможуваат организација на разни видови спортски натпревари, а вториот со ракометно, со кошаркарско и со тениско игралиште.

Други спортски капацитети во градот се училишните спортските сали на ООУ „Никола Карев“, ООУ „Крсте Петков Мисирков“ и СОУ „Коста Сусинов“, градскиот стадион и уште неколку отворени спортски игралишта. Меѓутоа, состојбата со спортските капацитети во градот, на прв поглед иако изгледа задоволителна, анализата на квалитетот и на реалната состојба на нив, укажува дека постојат голем број недостатоци и тие не ги задоволуваат потребите.

ОБРАЗОВНИ КАПАЦИТЕТИ

Ако се земат предвид сите постоечки образовни капацитети на територијата на општина Радовиш, може да се заклучи дека тие делумно ги задоволуваат моменталните потреби.

Од самиот табеларен преглед на институционалната инфраструктура на населените места, се забележува дека состојбата е најдобра во областа на основното образование, бидејќи најголемиот дел од населените места, со исклучок на оние во кои живее само постаро население, имаат училиште за основно образование, но како проблем се јавува тоа што училиштата во дел од овие населени места се само до V-то одделение.

Поради тоа, учениците од овие населени места ги завршуваат останатите 4 години од основното образование во некое од соседните населени места, во кои има училиште за основно образование до IX-то одделение.

На територијата на општината работат вкупно пет училишта за основно образование, од кои подрачни училишта во повеќе населени места имаат училиштата: Основно општинско училиште „Крсте Петков Мисирков“, основно општинско училиште „Никола Карев“, основно општинско училиште „Орце Николов“ – Ињево и основно општинско училиште „Коста Рацин“ Подареш.

Наставата е организирана на македонски и турски наставен јазик, во согласност со потребите на запишаните ученици.

Табела: Училишта за средно/основно образование во општина Радовиш

Ред. број	Име на институција	Подрачни училишта / клонови	Вид на образование, насока или дејност	Адреса	Јазик на кој се изведува наставата	Број на паралелки / групи
1	Средно општинско училиште „Коста Сусинов“ - Радовиш	0	Гимназија, геолошко-рударска и металуршка стр, геолошко рударско и металуршка струка - геолошко рударски техничар струка и машинска струка, Електротехничка струка, Сообраќајна струка, Машинска струка – маш. техничар и економско - правна струка	Кеј 8 Септември	македонски јазик, турски јазик	32

2	Основно општинско училиште „Крсте Петков Мисирков“ Радовиш	2	Основно образование	Бул. Александар Македонски бб, Радовиш	македонски и турски јазик	60
3	Основно општинско училиште „Никола Карев“ - Радовиш	4	Основно образование	Кеј 8 Септември бб	македонски јазик	38
4	Основно општинско училиште „Орце Николов“ - Ињево	5	Основно образование	с. Ињево	македонски јазик	34
2	Основно општинско училиште „Коста Рацин“ Подареш	2	Основно образование	с. Подареш	македонски јазик	17
3	Основно општинско училиште „Кирил и Методиј“ - Ораовица	./.	Основно образование	с. Ораовица	македонски јазик	9
4	Јавна општинска установа детска градинка „Ацо Караманов“ - Радовиш	3 + 9 по населени места	Воспитно-образовна и згрижувачка дејност	Ул. Ацо Караманов 54	македонски јазик	31 воспитна група

*Податоците во табелата се добиени од стручните служби во општина Радовиш.

Преглед на основни училишта и нивни подрачни училишта

Ред. бр.	Име на училиштето	Основно, централно/ подрачно	Град/село
1.	Основно општинско училиште „Крсте Петков Мисирков“ Радовиш	Централно	Радовиш
		Подрачно	С.Калаузлија
		Подрачно	С.Коцалија
2.	Основно општинско училиште „Никола Карев“ - Радовиш	Централно	Радовиш
		Подрачно	Раклиш
		Подрачно	С.Тополниоца
		Подрачно	С.Бучим
		Подрачно	С.Прналија
3.	Основно општинско училиште „Орце Николов“ - Ињево	Централно	Радовиш
		Подрачно	С.Воиславци
		Подрачно	С.Сулдурци
		Подрачно	С.Калугерица
		Подрачно	С.Покрајчево
		Подрачно	С.Злеово
4.	Основно општинско училиште „Коста Рацин“ Подареш	Централно	С.Подареш
		Подрачно	С.Јаргулица
5.	Основно општинско училиште „Кирил и Методиј“ - Ораовица	Централно	С.Ораовица

Единственото училиште за средно образование на територијата на општина Радовиш е средното општинско училиште „Коста Сусинов“ во Радовиш, во кое е организирана настава за гимназиско образование и стручна настава. Во стручното образование наставата се изведува само на македонски наставен јазик, а во гимназиското образование покрај на македонски има организирано и настава на турски наставен јазик.

Покрај наведените образовни капацитети, во Радовиш работи и една комбинирана предучилишна установа - „Ацо Караманов“. Во состав на оваа предучилишна установа работат три детски градинки во градот (*Детско изворче, Цветови и Ацо Караманов*), четири воспитни групи во други просторни услови во

селата : Ињево, Ораовица, Воиславци и Калугерица и ЦРДР во с.Покрајчево,с.Подареш,с.Јаргулица,с.Злеово и Шаин Маале во градот.

ЗДРАВСТВЕНИ КАПАЦИТЕТИ

Ако се анализира состојбата со здравствените капацитети во општина Радовиш, се доаѓа до заклучок дека тие претставуваат сериозен проблем за најголем дел од населените места. И во овој случај, како здравствен центар се издвојува градот Радовиш, иако и во него постои недостаток на здравствени капацитети, поради што се појавува потреба од користење на алтернативни медицинските центри, за што може да се користат медицинските центри во Штип и во Струмица.

Во Радовиш има Здравствен дом и поголем број приватни здравствени установи. Во состав на Здравствениот дом работи служба за итна медицинска помош, дијагностичка лабораторија, детска превентивна стоматологија, школска превентивна медицина, рендген, вакцинации со патронажна служба, и нервно, интерно, офтамолошко и оториноларинголошко одделение. Покрај тоа, во зградата на Здравствениот дом работат и 17 приватни здравствени установи од различни области. Во состав на приватните здравствени установи работат осум ординации по општа медицина, од кои две работат и во областа на педијатријата, седум стоматолошки ординации, од кои една е специјалистичка ординација по ортодонција и две гинеколошко-акушерски ординации.

Надвор од просториите на Здравствениот дом во Радовиш, се регистрирани уште 13 приватни здравствени установи, во чиј состав работат 6 ординации по општа медицина, 4 стоматолошки ординации, 2 лаборатории и по една специјалистичка ординација за интерна медицина и за ортопедија.

Состојбата со здравствените капацитети во селските населби е алармантна. Фактот дека постојат амбуланти само во селата: Али Коч, Злеово, Ораовица и Подареш, претставува јасен индикатор на состојбата во овој сектор.

Како дополнителен проблем за населението од селските населби се наметнува снабдувањето со потребните лекови и други фармацевтски производи. Во Радовиш работат 9 аптеки, кои имаат склучено договори за работа со Фондот за здравствено осигурување на Република С. Македонија.

КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Проучувајќи ја линиската инфраструктура на населените места на територијата на општина Радовиш, се доаѓа до заклучок дека комуналната инфраструктура не е на потребното ниво. Проблеми постојат и во водоснабдувањето и во одводната канализациона мрежа. Дел од помалите селски населби, како што може да се забележи и од табеларниот преглед на линиската инфраструктура, се уште не располагаат со водоводна мрежа, а со вода за пиење и за други потреби се снабдуваат од локални чешми и извори.

Останатите населени места немаат проблеми со снабдувањето со вода за пиење, со исклучок на одредени денови во летниот период, кога може да дојде до

недостаток на вода, поради што се врши и привремена рестрикција во снабдувањето со вода за пиење.

Канализациската мрежа исто така, не е на потребното ниво, дури и во градот, каде е изградена и функционира централна канализациската мрежа со околку 80 проценти. Поголемиот дел од населени места, немаат канализациона мрежа и проблемот со отпадните (фекалните) води се решава индивидуално. Сепак, проблеми има и во населените места што имаат изградено канализациска мрежа, каде и покрај изградбата на канализациски мрежи, се уште постојат домаќинства, кои не се приклучени на нив.

СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Во општина Радовиш, во градот, состојбата со локалните патишта задоволува, најголем дел е асфалтиран, но со застарена коловозна површина и има потреба од нејзина реконструкција.

Од табеларниот преглед на линиска инфраструктура на населените места во општина Радовиш, може да се заклучи дека се уште постојат населени места, пред се помали селски населби, кои немаат асфалтирани улици и кои не се поврзани со асфалтирани патишта. Тоа секако претставува проблем за населението, кое живее во нив и има директно влијание на развојот и на условите за живот во овие населени места. За останатите населени места, каде имаме изградено само дел од сообраќајната инфраструктура, постојат недостатоци, пред се во поглед на широчината и квалитетот на патиштата.

Најпознат патен правец е магистралниот пат М-6, кој од Штип преку Радовиш и Струмица води до граничниот премин Ново Село на македонско-бугарската граница. Овој патен правец директно ја поврзува општина Радовиш, а индиректно и општина Конче, со Штипскиот и Струмичкиот регион, а се поклопува односно е во врска и со повеќе регионални патни правци, со кои регионот е поврзан со Тиквешкиот регион, преку планината Серта, и со македонско-грчката граница преку Струмица-Валандово-Дојран. Во тек е изградба на регионален патен правец Радовиш - с. Подареш-с.Владимирово-Берово, со што општина Радовиш директно ќе се поврзе со општина Берово.

КУЛТУРА

Тргнувајќи од основната цел, а тоа е негување и координација на културните и уметнички потреби и проекти во градот, општина Радовиш отсекогаш се грижи за поттикнување на општите и локални културни вредности, поттикнување на културното творештво, промоција на креативни активности на поединци и културни здруженија и секако планирање и имплементација на сèкакви активности и настани од областа на уметноста и културата.

Во Радовиш работат две институции од областа на културата: Центар за култура „Ацо Караманов“ и Општинска народна библиотека „Браќа Миладиновци“. Исто така во Радовиш постои и „Етнолошки музеј“ каде што се наоѓа вредна „Етнолошка збирка“ од Радовишкиот крај.

– ОУ Центар за култура „Ацо Караманов“, во кој се концентрирани целокупните културно-уметнички збиднувања и каде разновидната програма е добро приспособена на интересите и потребите на општина Радовиш. Нудејќи музика, литература, филмска, драмска и ликовна уметност, фолклор и сл., овде се одржуваат голем број на манифестации, изложби и културно-уметнички претстави.

– Општинска народна библиотека „Браќа Миладиновци“, која ја негува богатата книжевна и библиотекарска традиција на општина Радовиш. Оваа библиотека е целосно реконструирана и модернизирана во 2006-та година при што Радовиш доби мултифункционален простор искористен за современо библиотечно работење. Таа нуди различни библиотечно информативно позајмени услуги на редовни читатели каде покрај домашната и странска литература во слободен пристап, корисниците имаат и публикации од стручна литература како филозофија, психологија, уметност, економија, право и здравство.

Во општина Радовиш познати се фолклорните ансамбли: Ф.А „Бучим“, Ф.А. „Ацо Караманов“, Ф.А. „Китка“-Ораовица, Ф.А. „Славеј“-Јаргулица, Ф.А. „Гајда“-Ињево, а исто така активно работат „Распеани Радовишани“ и Хорот „Св. Спасо Радовишки“.

Во текот на годината се одржуваат: „Радовишкото културно лето“, Детскиот фолклорен фестивал „Оро весело“, Изворниот фестивал „Гајда“ во Ињево, Фолклорниот фестивал „Велигденските средби“ во Ораовица, „Карамановите поетски средби“, Манифестацијата „Самун ем Татлија“ и др.

Можеме да заклучеме дека во градот постојните културни ресурси се на задоволително ниво, но во селата отсуството на забавни содржини за граѓаните, слабата заштита на постојните културни ресурси и неинвестирањето во нови културни објекти, креираат слаб културен капитал на селата, па потребата за ревитализација и за заживување на селата далеку ги надминува можностите и капацитетот на општината.

Табела 5– Список на инфраструктура и на програмирање на услуги (СИПУ)

	Населени места/месни заедници/или друга поделба																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Назив на населено место	Град Радовиш	Подареш	Ињево	Ораовица	Злеово	Калугерица	Јаргулица	Воислави	Коцалија	Ракиш	Тополница	Бучим	Али Коч	Калаузлија	Покрајнево	Судурци	Дамјан	Пнагија	Супуре	Смиланци	Штурово	Козбунар	Шипковица	Вкупно
НАСЕЛЕНИЕ	14460	1260	1139	1103	683	651	628	592	569	559	414	400	393	351	319	195	175	153	56	11	6	3	2	24122
ПОВРШИНА во км2	12	35	22	17	17	16	18	10	17	7	16	18	7	9	7	10	17	10	5	20	6	29	21	345
1. ПРИСТАП ДО ИНФРАСТРУКТУРА	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Локални патишта	0,8	0,4	0,3	0,6	0,3	0,4	0,5	0,8	0,2	0,8	0,3	0,4	0,5	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2	0	0,1	0	0	0	0
Собирање на смет	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1
Водоснабдување	0,9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
Електрична енергија	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Канализација	0,8	0,5	0,9	0,9	0,7	0,9	0,7	0,9	0	0,9	0	0	0	0	0,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. ПРИСТАП ДО СУПЕРСТРУКТУРНИ ОБЈЕКТИ	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Основно образование	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1
Средно образование	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Детски градинки	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Здравство	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Спортски терени	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Култура објекти	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Јавна администрација	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. ПОКАЗАТЕЛИ																								
Густина и домување	1205	36	52	64	39	42	35	57	34	85	26	22	54	40	48	20	11	15	12	1	1	0	0	70
Локални патишта	11568	504	342	662	205	260	314	474	114	447	124	160	197	35	96	39	35	31	0	1	0	0	0	7761
Собирање на смет	14460	1260	1139	1103	683	651	628	592	0	559	414	400	0	0	319	195	175	0	0	0	0	0	0	14683
Водоснабдување	13014	1260	1139	1103	683	651	628	592	569	559	0	0	393	0	319	195	0	153	56	11	6	3	2	19822
Електрична енергија	14460	1260	1139	1103	683	651	628	592	569	559	414	400	393	351	319	195	175	153	56	11	6	3	2	24122
Канализација	11568	630	1025	993	478	586	440	533	0	503	0	0	0	0	287	0	0	0	0	0	0	0	0	8495
Објекти	14460	900	488	788	390	279	269	254	81	80	118	57	56	50	91	56	0	22	0	0	0	0	0	6742
4. РЕЗУЛТАТИ																								
Густина и домување	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Локални патишта	5	3	2	3	2	2	2	3	2	3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Собирање на смет	5	5	5	5	3	3	3	3	1	3	3	3	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	2
Водоснабдување	5	5	5	5	3	3	3	3	3	3	1	1	2	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	2
Електрична енергија	5	5	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	3
Канализација	5	3	4	4	3	3	3	3	1	3	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Објекти	5	4	3	4	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
КРАЕН РЕЗУЛТАТ	35	26	25	27	17	17	17	18	12	17	13	12	10	8	11	10	9	9	7	7	7	7	7	14

Систем на оценување:	
Од 0 до 100	1
Од 100 до 400	2
Од 400 до 700	3
Од 700 до 1100	4
Повеќе од 1100	5

Методологија и објаснување на СИПУ табелата

Податоците за население во СИПУ табелата се реални, добиени од последниот Попис на население 2021год. и состаноците кои беа направени со месното население.

Населени места во Општина Радовиш се градот Радовиш и околните села: Али Коч, Али Лобаси, Бучим, Воиславци, Дамјан, Држани, Дурутлија, Злеово, Ињево, Јаргулица, Калаузлија, Калугерица, Каралобоси, Караџалар, Козбунар, Коџалија, Ново Село, Ораовица, Папавница, Погулево, Подареш, Покрајчево, Прналија, Раклиш, Саригол, Смиланци, Сулдурци, Супурге, Тополница, Коселија, Худаверлија, Чешме Маале, Шаинташ, Шипковица и Штурово, но во табелата се опфатени само оние населени места на општина Радовиш каде што според последниот попис имаме попишано население.

Површината на население места е изразена во километри квадратни и ја опфаќа вкупната површина на населеното место заедно со атарот.

Во делот за пристап до инфраструктура, предмет на евалуација се пет категории како што е дадено во табелата, така што за секоја категорија дадени се оценки од 0 до 1 (во зависност од тоа колку проценти е уделот на население кое ја добива услугата за секоја категорија, односно пример ако 20% од населението ја добива соодветната услуга односно категорија, дадена е оценка 0,2).

Во делот пристап до суперструктурни објекти, предмет на разгледување се седум категории и истите се оценуваат со 0 или 1, зависно од тоа дали во соодветното населено место има или нема објект кој ги нуди наведените услуги: основно училиште, средно училиште, градинка, здравствен објект, спортски терен/игралиште/сала, објект од областа на културата, објект од јавната администрација (локална или централна власт).

Во делот за Показател се засметува густината на населението преку делење на бројот на население со површината на соодветното населено место. Потоа за сите услуги се множи уделот од пристапот до инфраструктура со населението во соодветното населено место.

Во делот на Резултат се доделуваат бројки од 1 до 5 во зависност од рангот на соодветниот Показател. На пример ако Показателот се движи од 0 до 100 тогаш добива резултат 1:

Од 0 до 100 = 1

Од 100 до 400 = 2

Од 400 до 700 = 3

Од 700 до 1100 = 4

Повеќе од 1100 = 5

Крајниот резултат е збир на сите резултати за: густина и домување, асфалтиран пат во населеното место, собирање на смет, водоснабдување, електрична енергија, канализација и суперструктурни објекти.

Податоците од СИПУ табелата покажуваат постоење на голем расчекор помеѓу градот и населените места во општината, како и потреба од инвестициски приоритети кои се главно во делот на локални патишта низ селата и канализација.

Како главни заклучоци кои се наметнуваат од СИПУ табелата се гледа дека селата со помал број на жители се во најлоша состојба со оцена 7, а од друга страна овие села кои се со мал број на жители во догледен период од неколку години ќе останат празни или со по некој стар жител.

Рангирање на населените места по приоритет од крајните резултати од СИПУ табелата:

Ред.бр.	Населено место	Население	Површина во км ²	Краен резултат
1.	Супурге	56	5	7
2.	Смиланци	11	20	7
3.	Штурово	6	6	7
4.	Козбунар	3	29	7
5.	Шипковица	2	21	7
6.	Калаузлија	351	9	8
7.	Дамјан	175	17	9
8.	Прналија	153	10	9
9.	Али Коч	393	7	10
10.	Сулдурци	195	10	10
11.	Покрајчево	319	7	11
12.	Коџалија	569	17	12
13.	Бучим	400	18	12
14.	Тополница	414	16	13
15.	Злеово	683	17	17
16.	Калугерица	651	16	17
17.	Јаргулица	628	118	17
18.	Раклиш	559	7	17
19.	Воиславци	592	10	18
20.	Ињево	1139	22	25
21.	Ораовица	1103	17	27
22.	Подареш	1260	35	26
23.	Град Радовиш	14460	12	35

Извори на информации за инвестициони проекти

1. Зелена Агенда Радовиш 2019-2020 год. – Локален план за зачувување на природните и културните вредности на општина Радовиш;
2. Стратегија за развој на туризмот во општина Радовиш 2019-2025 год.;
3. Стратегија за поддршка на МСП 2019-2025 год. и вработување во општина Радовиш;
4. Стратешки локален економски план за развој на општина Радовиш 2023-2028 год.;
5. План за управување со отпад 2015-2020 год.;
6. Стратегија за образование 2009-2020 год.;
7. Стратегија за социјална заштита и намалување на сиромаштијата во општина Радовиш (во процес на подготовка);
8. Програма за развој на Југоисточниот плански регион 2015-2026 год.;
9. Акционен план за 2023 година на Програма за развој на Југоисточен плански регион;
10. Студија за потенцијалот и искористување на обновливи извори на енергија во прекуграничниот регион;
11. Водич за инвестирање во Југоисточен плански регион;
12. Стратегија за регионален развој на Република Северна Македонија 2021-2031 год.;

Општински средства

Во следната табела е даден преглед на општинските средства со кои располага општина Радовиш.

Табела – Општински средства

Должина на улици и локални патишта во Општина Радовиш			
Опис на објект	Должина Асфалт Км'	Должина Тампон Км'	Должина земјен пат Км'
Улици во град Радовиш	48,299	2,45	5,89
Улици во села во Општина Радовиш	33,717	0,985	46,698
Локални патишта	59,708	0	47,944
Вкупно:	141,724	3,435	100,532
Недвижни ствари			
Објекти			
Опис	Адреса	Функционалност	Сопственост
Административна зграда на ЕЛС Општина Радовиш	Бул.Александар Македонски бр.7	во употреба	да/делумна
Зграда на старо Собрание и градска библиотека	Илинденска бб	делумно во употреба	да
СРЦ - 25 Мај	Бул.Александар Македонски бб	во употреба	да
Зграда на ПП заштита и спасување	Илинденска бб	во употреба	да
Повеќенаменска зграда/поранешна зграда на основно училиште	22 Октомври бб	делумно во употреба	корисничко право
Музеј на љубовта и уметноста	Св.Спасо Радовишки бб	во употреба	договор за користење
Центар за култура Ацо Караманов	Св.Спасо Радовишки бб	во употреба	да
Зграда на ЦСР	Св.Спасо Радовишки бб	во употреба	да/делумна
Зграда на ООУ Крсте П. Мисирков	Бул.Александар Македонски бб	во употреба	да
Зграда на ООУ Никола Карев	Кеј 8-ми Септември бб	во употреба	да
Линиска инфраструктура			
Опис	Локација	Проценета вредност	
Водоводна линија	ул.22 Октомври	113916,5	
Водоводна линија	ул. В.С.Бато	335800	
Водоводна линија	ул.Илија Алексов	85621,8	

Водоводна линија	с.Дамјан	2293973,3
Водоводна линија	ул.Маршал Тито	494892,5
Водоводна линија	УБ 9	224737,2
Водоводна линија	ул.Коџа Баир	548665,5
Водовод и канализација над СТ		374938,1
Атмосферска канализација	ул.Коџа Баир	1010511,7
Фекална канализација	ул.3 и 4	1503913,8
Фекална канализација	Радовиш крак П	230935,5
Фекална канализација	Ул.Обрад Цицмил	201171,9
Фекална канализација	Улица Д	148602,2
Фекален колектор Сушица	Раклиш	/
Фекален колектор	Радовиш	1805098,1
Фекален колектор	Радовиш	/
Филтер станица	Радовиш	114993
речно корито на река Сушица	нас.Раклиш	20002365
Резервоар за вода за пиење	Радовиш	3413802,1
Нисконапоска мрежа	УБ 8 и 9	301400,5
Опрема за трафостаница	Радовиш	728156,2
Уредена јавна површина	Радовиш	12158959,7
Уредена јавна површина	Радовиш	8642848,7
Уредена јавна површина	С.Тополница	12848037,8
Споменик на бранители	Ул.Св. Спасо Радовишки	341878,7
Спомен обележје за 8 Септември	Радовиш	/
Паркинг простор	ул.22 Октомври	635216
Градски стадион	Илинденска	6434351,6

Објекти (образование)	Површина
СОУ „Коста Сусинов“ Радовиш	5332 м ²
ООУ „Крсте Петков Мисирков“ Радовиш	6000 м ²
ООУ „Никола Карев“ Радовиш	3420 м ²
ООУ „Орце Николов“ с.Ињево	2625 м ²
ООУ „Кирил и Методиј“ с.Ораовица	900 м ²
ООУ „Коста Рацин“ с.Подареш	789 м ²
ЈОУДГ „Ацо Караманов“ Радовиш	9751 м ²

Возен парк		
Опис	Проценета вредност	Година на производство
Патничко возило Peugeot 508	0,00 ден	2014
Патничко возило Citroen c-elysee	211.195,30 ден	2017
Патничко возило Citroen c-elysee	211.195,30 ден	2017

Патничко возило Volex steed 6	775.782,70 ден	2018
Патничко возило Opel Astra G CC 1.4	70.962,00 ден	2018
Патничко возило Lada Niva	210.475,00 ден	2017
ПП возило цистерна ФАП1314	0,00 ден	1977
ПП возило цистерна ФАП1314	0,00 ден	1984
ПП командно возило Great Wall Steed 5	0,00 ден	2012
ПП навално возило Scania	13.200,00 ден	1995
ПП навално возило Volvo	0,00 ден	1997
Патничко возило Fiat Panda	0,00 ден	2008
Автобус Yutong	0,00 ден	2011
Скутер Peugeot speedfight	0,00 ден	2013
Скутер Peugeot speedfight	0,00 ден	2013

Секоја година Општина Радовиш врши одржување и изградба на локални патишта, како и на објектите кои се прикажани во претходната табела. Во буџетот на општината се планираат средства за одржување на објекти во сопственост на Општина Радовиш, и покрај дотациите кои се добиваат преку централната власт за одржување во најголем дел на училиштата.

Во Буџетот на општина Радовиш за 2023 година се планирани следните набавки за одржување на објекти во сопственост на општина Радовиш за коишто се објавуваат огласи за јавни набавки:

Опис	Проценета вредност
Одржување и проширување на уличното осветлување	1 000 000,00
Одржување и поправка на возилата на ЕЛС и ТППЕ	500 000,00
Хоризонтална сигнализација	250 000,00
Вертикална сигнализација	250 000,00
Набавка на ситна стока за одржување на електрични апарати и опрема	100 000,00
Одржување на клима уреди во ЕЛС Радовиш	50 000,00
Одржување на софтверска опрема	50 000,00
Уредување на јавни површини -тротоари, пешачки патеки,паркинзи и др. во градот и населените места во Радовиш	4 500 000,00
Поправка на патишта од земјан коловоз и уредување на порои	4 000 000,00
Одржување, Реконструкција-Надградба на постоечки асфалтен коловоз на улици низ градот и населените места (крпење на ударни дупки)	3 000 000,00

Висината на средствата е променлива и секоја година се утврдува согласно потребите во Програмите на соодветните одделенија во општина Радовиш.

6. НЕДОСТАТОЦИ И ПОТРЕБИ

Конечните резултати дадени во СИПУ табелата точно ја покажуваат вистинската состојба во Општина Радовиш. Податоците од СИПУ табелата покажуваат на постоење на големи разлики помеѓу градот и останатите населени места во општината, како и потребата од инвестициски приоритети најмногу во делот на пристапот до инфраструктурата и суперструктурни објекти. Податоците од табелата креираат нова табела рангирање на населбите по приоритет со крајни резултати каде точно се рангирани населените места како и градот според тоа колку се опслужени со јавни услуги.

Главни недостатоци и потреби кои се идентификувани за време на анализата и спроведувањето на Списокот на инфраструктура и програмирање на услуги (СИПУ) се:

Патната инфраструктура - Може да се заклучи дека главните патишта до поголемите населени места се добри, меѓутоа состојбата на локалните патишта до и во помалку населените места е лоша, така што според СИПУ табелата, исто така потребно е да се интервенира и во патната инфраструктура и тоа во асфалтирање на локални улици во речиси сите населени места во општината.

Пристап до канализација – изградба или проширување на канализациони мрежи во поголемиот дел од населените места. Со оглед на тоа што имаме многу населени места кои имаат многу мал број на жители или тенденција на иселување, потребно е да се изградат канализациони мрежи само во оние села кои што се функционални и со поголем број на жители, како: с.Подареш, с.Злеово, с.Јаргулица, с.Коџалија, с.Топлница, с.Бучим, с.Али Коч, с.Калаузлија, с.Сулдурци.

Изградба на Водоводни линии - во населени места со тенденција поблиските села да се приклучат на градскиот водоснабдителен систем. Такви населени места се: с.Тополница, с.Бучим, с.Калаузлија и с.Дамјан.

Со одстранување на голем дел од овие недостатоци во голема мера ќе се подобри и животот на ова рурално население, а со што ќе се намали и миграцијата и напуштање на селата од страна на младото население кое е главен двигател на економијата во секое место. Имено потребно е да се приближат сите услуги кои ги нуди градот да им се достапни и на руралните средини. За почеток тоа се инфраструктурата и комуникациската поврзаност со градот, а на тоа се надврзуваат потребите за школоство (средно), здравство (амбуланти од примарно здравство, аптеки), катастар и други потреби кои се лесно пристапни за граѓаните од урбаните заедници.

Можни видови интервенции и сектори по население, места кои ќе помогнат процесот да се фокусира на утврдување проекти за ПЈИ

Успешноста на аплицирање на проекти од јавен интерес зависи од степенот во кој општината го решава утврдениот проблем како и користта која ја создава за граѓаните и нејзиното чинење.

Во делот на потребни понатамошни чекори потребно е да се обезбедат детални информации за да го отсликаат проблемот, политичката, правната и институционална рамка во конкретната област и алтернативни опции за решавање.

Општината треба да ја искористи и во одреден дел ја искористува можноста за истражувачки методи и алатки кои се користат при тоа: Квантитативни-анкети (во електронска форма, телефонски или теренски); Квалитативни-интервјуа, фокус-групи, набљудувања; Матрици-ПЕСТ (анализа на политичките, економските, социјалните и технолошки фактори) и SWOT (анализа на предности, слабости, можности и закани).

Во зависност од фокусот на анализата и фазата на процесот на креирање на политики, планирање на идни и реализирање на сегашни проекти, пристапот може да се насочи кон неколку аспекти и да опфати повеќе различни чекори но се во согласност со претходно наведените алатки за утврдување на истото.

7. ПРОЕКТИ ЗА УРБАН РАЗВОЈ, СКОРЕШНИ И ИДНИ ПРОЕКТИ

Трендови на урбаниот развој и проекти за урбанистичко планирање

Урбаниот развој во општината е комплексно прашање кое отвара значајни предизвици но и можности за имплементација на современи трендови за планирање на одржлив развој. Забрзаната легална и нелегална урбанизација, неадекватна инфраструктура, недостаток на средства и застареноста на урбаните планови се клучните проблеми.

Трендовите во Општина Радовиш се главно ориентирани кон патната и улична инфраструктура. Со обнова на постојните или изградба на нови локални патишта, улици и канализациони системи во градот и населените места. Се прават напори за интегриран урбан и рурален развој со подобрување на поврзаноста на градот со населените места и промовирање на локалниот економски развој.

За жал, општината бележи тренд на депопулација и зголемени миграциони движења на населението. Овој тренд има импликации за урбаниот развој на општината бидејќи го забавува економскиот развој, ги намалува општинските приходи и потенцијалите за идни инвестиции и негативно влијае на општите услови за живот.

Општина Радовиш од урбанистички плански документи има за населените места: Раклиш, Калугерица, Ораовица, Воиславци, Јаргулица, Покрајчево, Дамјан, Подареш, Ињево, речиси целосно е покриен и град Радовиш освен некои делови од предградието. Општината е во фаза на донесување на нов ГУП.

Во последните пет години, општината претежно инвестираше во обнова на патната и улична инфраструктура како во градот така и во населените места. Значајна е санацијата на коловозот на регионалниот пат Радовиш до пл.Плачковица, обновата на коловозот на бул.А.Македонски и на дел од улицата св.Спасо Радовишки кои се влезови во градот.

Позитивно е што е планирана и зелена инфраструктура, т.е изградба на паркови и обнова на постојното зеленило во општината.

Табела – Скорешни, тековни и идни проекти

	Опис	Година	Локација-населено место	Износ	Финансирање
Скорешни					
Резервоар за вода и цевковод	Резервоар од 600м³ и цевковод 6.5км	2020	Радовиш	53.306.551 ден	Кредит KFW Bank
Улица 9 и 10 во с.Ињево	Нови улици	2020	с.Ињево	/	АФПЗРР
Пат Бел Камен-Добра	Нов пат на пл.Плачковица	2020	Плачковица	16.500.000	АФПЗРР
Регулација на корито на р.Сушица	Изградено речко корито од 624м	2021	Радовиш	/	ЕУ-ИПА/Општина на Радовиш
Санација на регионален пат пл.Плачковица	Обнова на коловоз 19.5 км	2021	Радовиш	/	ЈПДП
Пат Прналија-Супурђе	Нов патен правец 3км	2021	Прналија и Супурђе	/	Светска Банка
Обнова на дел од ул.Св.Спасо Радовишки	Обнова на коловоз 1.1км	2021	Радовиш	3.200.000	Општина Радовиш
Нов крак на ул. Плачковица	Нова улица	2021	Радовиш	6.000.000	Општина Радовиш
Приспатен пат до с.Штурово	Изграден нов пат	2022	Штурово	/	Општина Радовиш
Улица 3.2 во с.Ораовица	Нова улица со атмосферска канализација	2022	с.Ораовица	/	Општина Радовиш
Водовод и фекална канализација на Ул. Кејска во УБ. 9.2	Нова улица и канализација	2022	Радовиш	/	Општина Радовиш
Фекална канализација на Ул. 4 во УБ. 9.3	Изградба на канализација	2022	Радовиш	/	Општина Радовиш
Ул. Видео Смилевски Бато	Изградена нова улица	2023	Радовиш	/	Општина Радовиш
Тековни					
Проект: Зелена Топлина	Комунално греење со ОИЕ	2023	Радовиш	909.288.000	ЕУ/МЛС/Општина
Проект: Парк Канлиева воденица	Изготвување на техничка документација	2023	Радовиш	1.800.000	БРР/Општина
Туризам иднината на регионот	Изградба на локален пат	2023	Радовиш	13.432.018	Општина/
Проект: Одржлива урбана мобилност	Изграда на јавни тоалети	2023	Радовиш	600.000	Општина
Изградба на дел од улица с.Ињево	Изградба на ул.20 и 45 во населено место	2023	Ињево	717.551,40	АФПЗРР
Изградба на улица 10 во с. Калугерица	Изградба на улица 10 во с. Калугерица	2023	Радовиш	3.221.336	Општина
Фекална канализација дел по улица бр.3 УБ9.2	Изградба на фекална канализација дел по улица бр.3 УБ9.2	2023	Радовиш	736.274,69	Општина
Изградба на фотонапонски електроцентрали	Изградба на фотонапонски електроцентрали кои се	2023	Радовиш	18.779.705	Општина/Југоисточен плански регион

	поставуваат на објекти ООУ К.П.Мисирков и СРЦ 25 Мај				
Проектирани со урбанистичките плански документи					
Идни					
Изградба на улица 9, крак 1 с.Ињево	Нова улица	2023	с.Ињево	7.462.860,00	БРР/Општина
Изградба на улица ДУП 15	Нова улица	2023	Радовиш	7.673.223	БРР/Општина
Изработка на урбанистичка планска документација за КО Козбунар	Документација	2023	Козбунар	2.000.000	БРР/Општина
УБ 22 водоснабдување за ул.5 и ул.6	Водовод	2023	Радовиш	3.738.755	МТВ/Општина
Техничка документација за ентериерно уредување на Центар за Култура „Ацо Караманов“	Документација	2023	Радовиш	2.000.000	БРР/Центар ЈПР/Општина
Енергетска ефикасност на Противпожарен дом-Радовиш	Реновирање на зграда	2023	Радовиш	8.347.221	БРР/Центар ЈПР/Општина
Нов Градски пазар во Радовиш	Изградба на Градски пазар во Радовиш	2023	Радовиш	120.000.000	Општина/кредит
Фотонапонска сончева централа во општина Радовиш	Изградба на фотонапонска сончева централа во општина Радовиш	2023	Радовиш		ЈПП
Фекална канализација во с.Злеово	Изградба на Фекална канализација во с.Злеово	2023	Радовиш	2.000.000	Општина
Набавка на фотоволтаици за општина Радовиш, СОУ Коста Сусинов и ЈОУДГ Ацо Караманов	Поставување на фотоволтаици за општина Радовиш, СОУ Коста Сусинов и ЈОУДГ Ацо Караманов	2023	Радовиш	27.843.176	Општина, СОУ Коста Сусинов и ЈОУДГ Ацо Караманов
Уредување на речно корито на дел од Оравичка река	Уредување на речно корито на дел од Оравичка река	2023	Радовиш	4.000.000	Бучим
Уредување на речно корито на дел од Радовишка река	Уредување на речно корито на дел од Радовишка река	2023	Радовиш	4.000.000	Општина
Водоснабдување на с.Бучим - техничка документација и изведба од нов бунар до резервоар	Водоснабдување на с.Бучим - техничка документација и изведба од нов бунар до резервоар	2023	Радовиш	3.000.000	Општина /Бучим

Во следната табела се прикажани проекти за кои општина Радовиш располага со техничка документација:

ред. бр.	Опис на работата	Дополнителен опис	Ед. мера	Количина	Проценета вредност Вкупно со ДДВ
1	Улица во с.Калугерица	Улица 10 во с.Калугерица БНХС16 7см	м'	276	4.818.034,00
2	ул.Герас Цунев	ул.Герас Цунев УБ 16 АБ11=5см+БХС22=7см	м'	160	4.659.891,00
3	Фекална Карши Маале Подареш	Фекална Карши Маале Подареш	м'	2528,74	16.427.872,33
4	Улица бр.3 УБ9.2	Улица бр.3 УБ9.2	м'	208,58	6.707.771,00
	Фекална за ул.бр.3 УБ9.3	Фекална за ул.бр.3 УБ9.3	м'	331,67	2.035.356,98
5	Детско игралиште во Куклевица	Детско игралиште во Куклевица	М²	1340	7.945.530,00
6	ВОДОВОД УЛИЦА 1 УБ15	ВОДОВОД УЛИЦА 1 УБ15	м'	330,47	974.311,84
	ВОДОВОД УЛИЦА 5 УБ15	ВОДОВОД УЛИЦА 5 УБ15	м'	160,39	500.560,54
	ФЕКАЛНА УЛИЦА 1 УБ15	ФЕКАЛНА УЛИЦА 1 УБ15	м'	115,67	959.258,83
	ФЕКАЛНА УЛИЦА 5 УБ15	ФЕКАЛНА УЛИЦА 5 УБ15	м'	192,37	1.200.244,63
	АТМОСФЕРСКА УЛИЦА 1 УБ15	АТМОСФЕРСКА УЛИЦА 1 УБ15	м'	117,12	943.380,21
	АТМОСФЕРСКА УЛИЦА 5 УБ15	АТМОСФЕРСКА УЛИЦА 5 УБ15	м'	187,15	1.904.749,43
7	Игралиште во с.Коџалија	Игралиште во с.Коџалија	м2	1457	9.755.555,60
8	Основен проект улица и комунална инфр.во с.Ињево(улица.20, 20-крак, улуца 45 и улица 11	улица.20	м'	716,66	11.496.420,99
		20-крак	м'	36,9	592.364,84
		улуца 45	м'	23,05	254.345,81
		улица 11	м'	112,58	8.369.731,39
		Атмосферска	м'	927	7.762.285,10
9	Основен проект Кејска улица во УБ.26 на радовишка Река	Десно	м'	337	5.817.931,35
		Лево	м'	284	4.867.157,80
10	Кејска ул.во ДУП УБ 15 Радовиш		м'	320	7.449.731,88
11	Основен проект за изградба на улица новопланирана 3 и улица 4 во УБ 9.3 и изградба на водовод и атмосферска	улица новопланирана 3	м'	300	8.064.120,00
		улица 4	м'	250	5.967.968,00
		изградба на водовод 3	м'	270	1.424.807,54
		изградба на водовод 4,1	м'	100	355.475,71
		изградба на водовод 4,2	м'	135	620.451,68
		атмосферска 3	м'	270	1.465.633,35
		атмосферска 4.1	м'	45	274.369,95
		атмосферска 4.2	м'	130	694.523,21
12	Основен проект за атмосферска на дел од улици Плачковица, Питу Гули, Герас Цунев, Драмска, Илија Алексов дел од УБ.15	Фаза 1 дел од УБ15		986	58.833.938,32
		Фаза 2 Илија Алексов	м'	1086	34.006.629,27
		Фаза 3 дел од улици Плачковица, Питу Гули, Герас Цунев, Драмска,	м'	483	16.038.872,97

13	Основен проект за изградба на улици бр.2 во УБ1		м'	230	8.054.680,00
	Основен проект за изградба на улици бр.4 во УБ1		м'	125	21.728.048,00
	Основен проект за изградба на улици бр.3 во УБ1		м'	50	2.139.694,00
	Основен проект за изградба на атмосферска, на улица бр.2,3 и 4 во УБ 1 во Радовиш		м'	982	13.859.410,65
	Основен проект за изградба на фекална, на улица бр.2,3 и 4 во УБ 1 во Радовиш		м'	575	4.115.658,52
	Основен проект за изградба на водовод, на улица бр.2,3 и 4 во УБ 1 во Радовиш		м'	264	1.302.321,89
14	Основен проект за изградба на улици бр.1 во УБ2		м'	395	11.575.682,00
	Основен проект за изградба на улици бр.15 во УБ2		м'	680	21.728.048,00
	Основен проект за изградба на атмосферска, на улица бр.1 и 15 во УБ 2 во Радовиш		м'	1204	12.090.816,90
	Основен проект за изградба на фекална, на улица бр.1 и 15 во УБ 2 во Радовиш		м'	1308	9.851.079,18
	Основен проект за изградба на водовод, на улица бр.1 и 15 во УБ 2 во Радовиш		м'	1173	5.508.236,78
15	Основен проект за изградба на улица бр.7 во УБ9		м'	123	2.925.444,20
	Основен проект за изградба на улица бр.8 во УБ9			116	3.432.655,40
	Основен проект за изградба на атмосферска бр.7 и 8 во УБ9		м'	220	1.392.017,94
	Основен проект за изградба на водовод, на улица бр.7 и 8 во УБ9		м'	220	642.717,81
16	Основен проект за изградба на улица бр.3 во УБ15 во Радовиш	Со одобрение за градење	м'	115	2.992.285,30
	Основен проект за изградба на водоводна мрежа на улица бр.3 во УБ15 во Радовиш		м'	105	
	Основен проект за изградба на фекална канализација улица бр.3 крак 1 во УБ15 во Радовиш		м'	41	
	Основен проект за изградба на фекална канализација улица бр.3 крак 2 во УБ15 во Радовиш		м'	50	

	Основен проект за изградба на Атмосферска канализација улица бр.3 во УБ15 во Радовиш		м'	69	
	Основен проект за изградба на Паркинг во УБ15 во Радовиш		м'	25	1.046.642,30
17	Основен проект за изградба на улица бр.5 во УБ22		м'	292	9.394.905,01
	Основен проект за изградба на улица бр.6во УБ22		м'	310	8.448.960,94
	Основен проект за изградба на водовод бр.5и 6 во УБ22		м'	563	3.738.755,51
	Основен проект за изградба на фекална бр.5и6 во УБ22		м'	1185	7.614.045,71
	Основен проект за изградба на Атмосферска, на улица бр.5 и 6 во УБ22		м'	471	11.980.554,74

8. ПРЕДЛОЖЕНИ ПРОЕКТИ, ИЗБОР, КОНСУЛТАЦИИ

Општина Радовиш со изработка на документот Урбанистичка ревизија ќе има интегрирани податоци во многу области и тоа: животна средина, пристап до инфраструктура, комунална инфраструктура и друго. Со алатката урбанистичка ревизија, општината ќе добие податоци за целата територија и состојбите кои се случуваат на терен.

Ќе се направи проценка на приоритети на делување на целата територија на општината и начин за подобрување на состојбата со помош на финансиската слика која ни ја дава МФСА алатката. МФСА алатката ќе обезбеди информации за нашите финансиски и фискални капацитети, како и за нашиот капацитет за кредитна способност за финансирање на капитални инвестиции согласно нашите приоритети. При утврдување на приоритетите во предвид беа земени критериуми како што се одговарањето на потребите кои прилегоа од урбаната ревизија. Ако се погледне табелата за средствата на Општина Радовиш ќе се види дека се работи за општина со солиден кредитен рејтинг. Имено Реализираниот буџет за предходната година на Општина Радовиш изнесува 179 011 730 милиони денари. Додека даночните приходи по глава на жител се 3 577 ден, неданочните 141 денар. Капиталните приходи по глава на жител се 1028 денари, а трансферите и донациите по глава на жител се 2675 денари.

Согласно правилата за задолжување (30% од тековно оперативните приходи) моментално максималниот годишен кредитен потенцијал изнесува 80 000 000 денари.

Податоци за финансиски капацитет на општина Радовиш во МКД

		2020		2021		2022		2023	2024	2025
Податоци од Бюджетот на општината, општините во градот Скопје и градот Скопје		T-2		T-2		T-1		T	T+1	T+2
		План	Реал.	План	Реал.	План	Реал.	Износ	Износ	Износ
71	ДАНОЧНИ ПРИХОДИ	66.800.000	45.331.076	80.771.744	60.522.615	90.175.000	86.280.560	103.415.000	106.517.450	109.619.900
711	Данок од доход, од добивка и од капитални добивки	4.000.000	3.940.351	6.150.000	3.949.086	5.240.000	5.035.554	5.190.000	5.345.700	5.501.400
713	Даноци на имот	26.050.000	17.704.206	30.050.000	25.766.936	34.250.000	35.523.335	38.250.000	39.397.500	40.545.000
717	Даноци на специфични услуги	36.560.000	23.683.444	44.541.744	30.020.383	46.785.000	41.483.882	55.265.000	56.922.950	58.580.900
718	Такси на користење или дозволи за вршење на дејност	190.000	3.075	30.000	786.210	3.900.000	4.237.789	4.710.000	4.851.300	4.992.600
72	НЕДАНОЧНИ ПРИХОДИ	4.470.000	5.948.177	9.860.000	7.793.057	5.475.000	3.408.741	3.964.597	4.083.535	4.202.473
721	Претприемачки приход и приход од имот	0	0	0	0	0	0	0	0	0
722	Глоби, судски и административни такси	1.120.000	816.280	1.750.000	1.071.587	1.475.000	1.198.217	1.475.000	1.519.250	1.563.500
723	Такси и надоместоци	100.000	7.080	10.000	0	0	0	0	0	0
724	Други владини услуги	0	0	0	0	0	0	0	0	0
725	Други неданочни приходи	3.250.000	5.124.817	8.100.000	6.721.470	4.000.000	2.210.524	2.489.597	2.564.285	2.638.973
73	КАПИТАЛНИ ПРИХОДИ	99.656.988	48.277.735	95.561.844	29.943.782	36.004.646	24.801.871	30.850.000	31.775.500	32.701.000
731	Продажба на	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	капитални средства									
731120	Приходи од продажба на капитални средства кои се имот на општините	0	0	0	0	0	0	0	0	0
732	Продажба на стоки	0	0	0	0	0	0	0	0	0
733	Продажба на земјиште и нематеријални вложувања	99.656.988	48.277.735	95.561.844	29.943.782	36.004.646	24.801.871	30.850.000	31.775.500	32.701.000
734	Приходи од дивиденди	0	0	0	0	0	0	0	0	0
74	ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИИ	167.465.307	76.725.888	136.599.945	102.792.670	77.131.087	64.520.558	66.653.302	68.652.901	70.652.500
741	Трансфери од други нивоа на власт	128.917.269	37.720.553	99.829.309	66.110.134	32.623.838	20.013.310	16.000.000	16.480.000	16.960.000
741115	Дотации на општината, од приходи од ДДВ	38.548.038	38.455.300	36.770.636	36.682.536	44.507.249	44.507.248	50.653.302	52.172.901	53.692.500
742	Донации од странство	0	549.335	0	0	0	0	0	0	0
743	Капитални донации	0	0	0	0	0	0	0	0	0
744	Тековни донации	0	700	0	0	0	0	0	0	0
78	ПРИХОДИ ОД ОТПЛАТА НА ЗАЕМИ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
781	Приходи од наплатени дадени заеми	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	ВКУПНО ПРИХОДИ	338.392.295	176.282.876	322.793.533	201.052.124	208.785.733	179.011.730	204.882.899	211.029.386	217.175.873
40	ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ	46.880.201	42.859.550	50.217.397	43.655.821	47.709.027	45.056.385	52.803.000	54.387.090	55.971.180
41	РЕЗЕРВИ И	650.000	536.911	650.000	571.530	550.000	0	550.000	566.500	583.000

	НЕДЕФИНИРАНИ РАСХОДИ									
42	СТОКИ И УСЛУГИ	65.670.207	33.304.055	79.162.761	48.848.504	71.087.392	51.719.723	65.050.419	67.001.932	68.953.444
43	ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ ДО ВОНБУЏЕТСКИТЕ ФОНДОВИ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ ДО ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	КАМАТНИ ПЛАЌАЊА	404.000	34.476	15.000	10.622	15.000	2.388	500.000	3.253.333	3.244.445
46	СУБВЕНЦИИ И ТРАНСФЕРИ	47.736.653	29.407.129	29.455.885	21.289.262	21.913.083	20.573.304	30.273.500	28.563.372	24.615.465
47	СОЦИЈАЛНИ БЕНЕФИЦИИ	600.000	589.000	900.000	738.000	600.000	495.111	500.000	515.000	530.000
48	КАПИТАЛНИ РАСХОДИ	172.451.234	65.593.257	158.392.490	81.979.887	62.911.231	57.206.321	51.205.980	52.742.159	54.278.339
485570	Плаќање по гаранции	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	ОТПЛАТА НА ГЛАВНИНА	4.000.000	3.958.498	4.000.000	3.958.498	4.000.000	3.958.498	4.000.000	4.000.000	9.000.000
4	ВКУПНО РАСХОДИ	338.392.295	176.282.876	322.793.533	201.052.124	208.785.733	179.011.730	204.882.899	211.029.386	217.175.873
	Дотации	312.088.784	254.808.937	351.170.110	263.122.285	359.333.836	284.269.436	300.756.000	309.778.680	318.801.360
	Самофинансирачки активности	17.601.880	4.338.305	19.747.695	5.604.113	17.378.735	5.834.790	12.567.000	12.944.010	13.321.020
	Донации	22.723.586	11.637.503	2.482.085	972.000	30.298.153	17.106.029	54.352.022	55.982.583	57.613.143
75	ДОМАШНО ЗАДОЛЖУВАЊЕ	0	0	0	0	0	0	48.000.000	0	0
751	Краткорочни позајмици од земјата			0	0	0	0	0	0	0

753	Долгорочни обврзници			0	0	0	0	0	0	0
754	Друго домашно задолжување			0	0	0	0	48.000.000	0	0
76	ЗАДОЛЖУВАЊЕ ВО СТРАНСТВО			0	0	0	0	0	0	0
761	Меѓународни развојни агенции			0	0	0	0	0	0	0
762	Странски влади			0	0	0	0	0	0	0
769	Други задолжувања во странство			0	0	0	0	0	0	0
77	ПРОДАЖБА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ			0	0	0	0	0	0	0
771	Продажба на хартии од вредност			0	0	0	0	0	0	0
					Износ					
Даночни приходи по глава на жител (за тековната година)					4.287					
Неданочни приходи по глава на жител (за тековната година)					164					
Капитални приходи по глава на жител (за тековната година)					1.279					
Транфери и донации по глава на жител (за тековната година)					2.763					
71	ДАНОЧНИ ПРИХОДИ				86.280.560					
72	НЕДАНОЧНИ ПРИХОДИ				3.408.741					
731	ПРОДАЖБА ОД КАПИТАЛНИ СРЕДСТВА				0					
731120	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА КАПИТАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ИМОТ НА ОПШТИНИТЕ				0					
733	ПРОДАЖБА НА ЗЕМЛИШТЕ И НЕМАТЕРИЈАЛНИ ВЛОЖУВАЊА				24.801.871					

741115	ДОТАЦИИ НА ОПШТИНАТА ОД ПРИХОДИ ОД ДДВ	44.507.248
ТЕКОВНО-ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ НА ОСНОВНИОТ БУЏЕТ НА ОПШТИНАТА ЗА ПРЕТХОДНАТА ФИСКАЛНА ГОДИНА (71+72+731-731120+733+741115)		158.998.420
30% ОД ТЕКОВНО-ОПЕРАТИВНИТЕ ПРИХОДИ НА ОСНОВНИОТ БУЏЕТ НА ОПШТИНАТА ЗА ПРЕТХОДНАТА ФИСКАЛНА ГОДИНА		47.699.526
Обврски за отплати по основ на краткорочни задолжувања (во моментот на поднесување на барањето)		0
Обврски по основ на краткорочни позајмици (во моментот на поднесување на барањето)		0
Обврски за отплати по основ на потенцијалното краткорочно задолжување		0
ВКУПЕН ИЗНОС НА КРАТКОРОЧНО ЗАДОЛЖУВАЊЕ		0
Обврски за отплата на главница, камата и други трошоци поврзани со долгорочни задолжувања (во моментот на поднесување на барањето)		4.000.000
Обврски за отплата на главница и камата по основ на долгорочни позајмици (во моментот на поднесување на барањето)		0
Обврски за отплата на главница и камата поврзани со потенцијалното долгорочно задолжување		10.029.667
ВКУПЕН ИЗНОС НА ГОДИШНА ОТПЛАТА НА ДОЛГ ЗА ДОЛГОРОЧНО ЗАДОЛЖУВАЊЕ		14.029.667
Непристигнат долгорочен долг на општината (во моментот на поднесување на барањето, вклучувајќи го и потенцијалното задолжување)		101.771.740
Издадени гаранции на општината (во моментот на поднесување на барањето)		54.996.774
ВКУПЕН ИЗНОС НА НЕПРИСТИГНАТ ДОЛГОРОЧЕН ДОЛГ НА ОПШТИНАТА И ИЗДАДЕНИ ГАРАНЦИИ НА ОПШТИНАТА		156.768.514

Т – Тековна година;

T - 1 – Една година пред тековната година;

T - 2 – Две години пред тековната година;

T + 1 – Една година по тековната година;

T + 2 – Две години по тековната година.

Забелешка: Моментално општина Радовиш отплаќа еден долгорочен кредит, по кој до денес има непристигнат долгорочен долг од 21.771.740 МКД, согласно Договор за долгорочно задолжување - Договор за под-заем бр. МСИП/51 со Министерство за финансии со бр. 27-9149/1 од 21.08.2015 год.(наш бр. 03-1122/3 од 31.08.2015 год.) во рамки на кредитот од Меѓународна банка за обнова и развој наменет за финансирање на Проектот за подобрување на општински услуги -фаза 2 (МСИП2). Долгорочниот долг од потенцијалното долгорочно задолжување изнесува 80.000.000 МКД.

Процесот на консултациите се спроведе во консултација со лицата одговорни како Претседатели на Урбаните и Месни заедници како и Секторите и Одделениејата во Општината, при што се утврдија приоритетите по урбани/месни заедници во Општина Радовиш.

Се изработи табела во која се детектирани проблемите – барањата на жителите на поголемите населени места во општината каде има услови за одржување на редовни состаноци.

Барањата од делот патна инфраструктура (асфалтирање на улици, тампонирање и санација на полски патишта) се работи кои општината редовно ги врши, односно се планирани во програмите секоја година, како и барањата од делот комунална инфраструктура кои општината ги реализира секоја година согласно програмата за уредување на градежно земјиште.

Општина Радовиш постојано аплицира и на сите повици за доделување финансиски средства кои ги доделуваат министерствата, различни агенции и други донатори.

Списокот на проекти по населени места кои се однесуваат на наведените недостатоци и потреби искажани на состаноците со МЗ и УЗ

Ред. бр.	Проекти	УЗ или МЗ	Записник од состанок
1.	Изградба на мултифункционално игралиште	Бел Камен	34-534/5 од 21.03.23
2.	Изградба на детска градинка		
3.	Изградба на фекална, атмосферска канализација и водоводна линија		
4.	Изградба на пешачка и велосипедска патека и регулирање на речното корито		
5.	Зафаќање на Атмосферските води		
6.	Поплочување на краци		
7.	Изградба на потпорен сид		
8.	Пробивање на улици		
9.	Зафаќање на атмосферски води кои се слеваат кон спојот на ул. Ленинова и Н.Н. Борче.	Комуна	34-534/8 од 22.03.2023
10.	Решавање на проблемот со атмосферската и канализациона мрежа		
11.	Уредување на градскиот парк		
12.	Атмосферска канализација ул. Илија Алексов	УЗ Куклевица	34-534/10 од 23.03.23
13.	Инфраструктурни тротоари и улици во повисоки делови		
14.	Изградба на улица за поврзување на локацијата да биде изграден нов градски пазар	МЗ Изведен Ораовица	34-534/12 од 23.03.23
15.	Патишта до манастирот, реконструкција на улици		
16.	Улично осветлување		
17.	Речно корито	МЗ Бобовец Ињево	34-534/3 од 16.03.23
18.	Тампонирање на улиците кои се непреодни		
19.	Уредување на централното подрачје во селото		
20.	Уредување на поројот кај училиштето	МЗ Извор	34-534/6 од
21.	Решение за Културниот дом		
22.	Изградба на мост и асфалтирање на улици		

23.	Чистење и проширување на речното корито	Калугерица	22.03.23
24.	Отварање на улица за влез во селото	МЗ Јајла Коџалија	34-534/4 од 16.03.23
25.	Улично осветлување		
26.	Изградба на канализација		
27.	Канализација	МЗ Смаил Масуд Тополница	34-534/11 од 23.03.23
28.	Водоснабдување		
29.	Улици		
30.	Патишта	МЗ Каратарла Али Коч	34-534/9 од 22.03.23
31.	Улично осветлување		
32.	Училиштето да започне со работа		
33.	Тампонирање и асфалтирање на патниот правец	МЗ Витибор Смиљанци	34-534/7 од 22.03.23
34.	Просторно уредување на училиштето		
35.	Решавање на проблемот со канализацијата		

Критериуми за квалификување и за приоритет на проектите

На почетокот, со програмата се дефинираа целите, корисниците, времетраењето и условите за интервенциите (како и финансиските рамки ако е можно).

Овие информации служат како основа за почетните критериуми за избор за „квалификуваноста“ на проектот. Со критериумите се дефинираат различните категории инвестиции кои ќе добијат програмско финансирање. Потоа треба да се утврди втората група критериуми за да се определат „приоритетите“ помеѓу квалификуваните проекти. Критериуми, проектот треба да е:

- Дел од стратегиите;
- Има планска документација;
- Да биде во надлежност на општината;
- Да не се преклопува со други проекти планирани според други програми;
- Одговора на потребите утврдени во урбаната анализа и/или на барањата артикулирања за време на консултациите;
- Да биде предвиден во „списокот на образование и здравство“ за образовни и здравствени објекти;
- Да ги задоволи барањата за почнување со работа веднаш по завршувањето на работите (достапност на кадар кој ќе работи во објектот, поврзување со комуналните мрежи итн.);
- Да даде приоритет на недоволно опслужените населби со висока густина на население;
- Да има решени имотнорправни односи и
- Да не предизвика големо преместување на население или корисници; а во случај на преместување, треба да се најде решение во рамките на проектот.

9. ПЈИ АЛОКАЦИЈА И РАСПОРЕД НА ИНВЕСТИЦИИ

Табела – Приоритетни предлог проекти и минимални критериуми за квалификување

Категорија	Населено место	Опис на проектот	Дел од стратегијата:	Има проектна документација	Планирани финансии
Патна инфраструктура	Ињево	Основен проект за улица и комунална инфраструктура во с.Ињево (улица 20, 20-крак, улица 45 и улица 11)	Стратегија за локален економски развој	Да	28.475.685 со ДДВ
	Калугерица	Улица 10 во с.Калугерица БНХС16 7 см	Стратегија за локален економски развој	Да	4.818.034,00 со ДДВ
	Радовиш	Изградба на улица бр.3 УБ9.2	Стратегија за локален економски развој	Да	6.707.771,00 со ДДВ
	Радовиш	Изградба на улица 1 во УБ15	Стратегија за локален економски развој	Да	2.848.129,00 со ДДВ
	Радовиш	Изградба на Кејска улица во УБ 26 на Радовишка Река (десно и лево)	Стратегија за локален економски развој	Да	10.685.088,00 со ДДВ
	Радовиш	Ул.„Герас Цунев“ УБ 16 АБ=5см+БХС22=7 см	Стратегија за локален економски развој	Да	4.659.891,00 со ДДВ
	Радовиш	Кејска улица во ДУП УБ 15 Радовиш	Стратегија за локален економски развој	Да	7.449.731,88 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на улица новопланирана 3 и улица 4 во УБ 9.3	Стратегија за локален економски развој	Да	14.000.120,00 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на улици бр.2 во УБ1, бр.3 во УБ1, бр.4 во УБ 1	Стратегија за локален економски развој	Да	32.139.694,00 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на улици бр.1 во УБ2, бр.15 во УБ2	Стратегија за локален економски развој	Да	34.275.682,00 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на ул.бр. 7 во УБ.9	Стратегија за локален економски развој	Да	2.925.444,20 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект на изградба на ул: бр.8 во УБ.9	Стратегија за локален економски развој	Да	3.432.655,40 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект на изградба на ул. бр.3 во УБ.15	Стратегија за локален економски развој	Да	2.992.285,30 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект на изградба на ул. бр.5 во УБ.22	Стратегија за локален економски развој	Да	9.394.905,01 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект на изградба на ул. бр.6 во УБ.22	Стратегија за локален економски развој	Да	8.448.960,94 со ДДВ
	Подареш	Изградба на фекална канализациона мрежа во населено место Подареш	Стратегија за локален економски развој	Да	16.427.872,33 со ДДВ

Комунална инфраструктура (водоснабдување, канализација, собирање на смет, друго)	Радовиш	Изградба на водовод и фекална канализација на ул.1 УБ 15	Стратегија за локален економски развој	Да	3.800.311,84 со ДДВ
	Радовиш	Изградба на водовод, атмосферска на ул.3, 4.1 и 4.2	Стратегија за локален економски развој	Да	4.790.258,00 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на атмосферска на дел од улици Плачковица, Питу Гули, Герас Цунев, Драмска, Илија Алексов дел УБ 15	Стратегија за локален економски развој	Да	108.694.523,21 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на атмосферска канализација на ул.бр.2,3 и 4 во УБ 1 во Радовиш	Стратегија за локален економски развој	Да	13.859.410,65 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на фекална канализација за улица бр.2,3 и 4 во УБ 1 во Радовиш	Стратегија за локален економски развој	Да	4.115.658,52 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на водовод на улица бр.2,3 и 4 во УБ 1 во Радовиш	Стратегија за локален економски развој	Да	1.302.321,89 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на атмосферска канализација на ул.1 и 15 во УБ 2 во Радовиш	Стратегија за локален економски развој	Да	12.090.816,90 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на фекална на улица.1 и 15 во УБ 2 во Радовиш	Стратегија за локален економски развој	Да	9.851.079,18 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на водовод на улица.1 и 15 во УБ 2 во Радовиш	Стратегија за локален економски развој	Да	5.508.236,78 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на атмосферска канализација бр.7 и 8 во УБ9	Стратегија за локален економски развој	Да	1.392.017,94 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на водовод бр.5 и 6 во УБ 22	Стратегија за локален економски развој	Да	3.738.755,51 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на фекална канализација на улица Бр.5 и 6 во УБ 22	Стратегија за локален економски развој	Да	7.614.045,71 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на Атмосферска канализација на улица бр.5 и 6 во УБ 22	Стратегија за локален економски развој	Да	11.980.554,74 со ДДВ
Друго	Коџалија	Основен проект за изградба на игралиште во с.Коџалија	Стратегија за локален економски развој	Да	9.755.555,60 со ДДВ

	Ораовица	Основен проект за регулација на Ораовичка река	Стратегија за локален економски развој	Да	5.780.547,40 со ДДВ
	Радовиш	Основен проект за изградба на паркинг во УБ 15 во град Радовиш	Стратегија за локален економски развој	Да	1.046.642,30 со ДДВ
	Радовиш	Изградба на детско игралиште во населба Куклевица	Стратегија за локален економски развој	Да	7.945.530,00 со ДДВ

Како што наведовме во поглавје 6. Недостатоци и потреби, според конечните резултати дадени во СИПУ табелата, податоците укажуваат на потребата од инвестициски приоритети најмногу во делот на пристапот до инфраструктурата и суперструктурни објекти.

Општината веќе има изготвено техничка документација - проекти за изработка за повеќе населени места од приоритетната листа. Дел од овие проекти се предвидени во годишните програми за уредување на градежно земјиште и се во фаза на реализација. Исто така дел се аплицирани или ќе се аплицираат на повиците кое се објавени и ќе бидат објавувани од страна на државните органи и други донатори.

Меѓутоа според табелата за рангирање на населените места по приоритет од крајните резултати од СИПУ табелата, првите десет населени места според бројот на жители сочинуваат помалку од 5,5% од вкупното население на општина Радовиш и кои во моментот дополнително се намалуваат, а старосната граница на населението е многу висока. Иако во овој дел постои делумна економска, социјална и еколошка оправданост за инвестирање (се работи за средина која е еколошки незагадена, во определен обем сеуште постои производство на еколошки чиста и здрава храна, како и можноста за туристичка промоција), оправданоста за приоритетно инвестирање е неодржлива ако се земе во предвид соодносот на население со вредноста на инвестицијата и Бенефитот на граѓаните на Општина Радовиш. Според проценките на општината, сметаме дека во наредни 5 до 10 години населението во овој крај ќе продолжи да се намалува или иселува.

Ова не значи дека овие услуги нема да се обезбедат за населените места: Супурге, Смиланци, Штурово, Козбунар, Шипковица, Калаузлија, Дамјан, Прналија, Али Коч и Сулдурци, доколку се зајакнат капацитетите на општината.

Општината ќе настојува согласно стратешките документи и дополнителни анализи да обезбеди во иднина соодветно финансирање преку својот буџет и/или донациите. Барањата од делот патна инфраструктура (асфалтирање на улици, тампонирање и санација на полски патишта) се работи кои општината редовно ги извршува, односно се планираат во програмата на општината секоја година.

Во селата Смиланци, Штурово, Козбунар и Шипковица кои се наоѓаат на падините на планина Плачковица или околу неа на поголема надморска височина од градот Радовиш и останатите населени места, живее доминантно македонско население кое брои вкупно околу 22 жители. Куќите во овие села претежно се користат како викендици од нивните сопственици кои живеат во град Радовиш. Во дел од овие села во последните десетина години се има изградено определена пристапна и комунална инфраструктура пред се поврзана со туризмот и ловството бидејќи близу овие села постои репродукциски

центар за дивеч и согласно деталните урбанистички планови на општина Радовиш е предвидена изградба на автокамп.

Селата Супурге, Калузлија, Прналија и Аликоч се села населени со доминантно турско население и исто така се наоѓаат на падините на планина Плачковица или околу неа на поголема надморска височина од градот Радовиш и останатите населени места.

Во овие села најмалку е инвестирано како што веќе спомнавме од причина што таму според претходниот и сегашниот попис живеат мал број на луѓе со тенденција на нивно намалување поради миграција и емиграција, како и поради тоа што овие села се наоѓаат на поголема надморска височина во тешко пристапен предел што ја прави секоја инвестиција уште по неисплатлива во смисла на Бенефитот кои граѓаните на општина Радовиш би го добиле.

Истото се однесува и на селата Сулдурци и Дамјан кои иако се наоѓаат во низинскиот предел, имаат делумно изградена инфраструктура и се работи за села кои главно опстојуваат поради земјоделството, тие според последниот попис имаат мал број на жители, вкупно околу 370 жители со тенденција на нивно намалување.

Општина Радовиш во иднина во своите програми ќе се труди да обезбеди поголеми средства и за овие населени места иако соодносот на обемот на потребното инвестирање во голем дел не е оправдан поради малите број на корисници споредено со другите населени места и градот Радовиш.

Број 08-1603/2
Дата 30.10.2023 година
Радовиш

Совет на општина Радовиш
Претседател
Моника Трајанова с.р.